

Naročnina

Dnevna izdaja

za državo SHS

mesečno 20 Din

polletno 120 Din

celoletno 240 Din

za inozemstvo

mesečno 35 Din

nedeljska izdaja

celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov

1 stolp, peti vrsta

mal oglas po 150

in 2 D, večji oglas

nad 45 mm višine

po Din 2-50, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

o Pri večjem o

naročilu popust

Izide ob 4 zjutraj

razen ponedeljka in

dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III

Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana

pisma se ne sprejemajo - Uredništva

telefon šte. 50, upravnistva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349

za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Večina prisiljena skupščino zopet sklicati.

Belgrad, 6. julija. (Izv.) Takoj ob odgo-ditvi skupščinskih sej so vložili voditelji opo-zicije oster protest proti odlaganju sej pri predsedniku narodne skupščine in ga poseb-no opozarjali na dejstvo, da je radi katastro-falne poplave nujno potrebno, da je skupšči-na zbrana, da lahko napravi energične skle-pe v obrambo revnega prebivalstva v poplav-ljenih krajih. Takrat so vladni člani izjav-ljali, da je ta protest bora demagogija, češ da ima vlada dovolj kreditov na razpolago, da pomaga poplavljenim krajem.

V tem oziru je predsednik narodne skup-ščine Marko Trifković dal slično izjavo. Ko pa je sedaj katastrofa postala večja in je po-plavila tudi njegov volilni okraj, je obiskal predsednika vlade in interveniral za poplav-ljene kraje. Nato pa je dal sledečo zanimivo izjavo:

»Nevarnost je še vedno velika. Voda je na črti Bezdan—Apatin—Bogojevo v resnici padla za 34 cm. To padanje ni normalno, am-pak samo začasno in je nastopila vsled tega, ker je voda prodrla nasipe pri Apatinu, dalje tikveški nasip na državnem posestvu Belje. Nadaljna obramba proti vodi je še vedno po-trebna. Po poslednjih poročilih je namreč val

pri Passau-u visok 43 cm, drugi val pri Du-naju pa 90 cm. Predsednik vlade smatra za potrebno, da se še nadalje organizirajo vse sile, da se poplave po možnosti ustavijo. V ta namen bomo Leovac, minister za železnice Vasa Jovanović in jaz odpotovali v Bačko in Baranjo, da v imenu vlade organiziramo obrambo in pomoč poplavljenem. V vladi se resno pretresa vprašanje pomoči in kreditov poplavljenim, ne samo v Bački, nego tudi v drugih mestih. Ako ne bo dovolj izrednih kreditov, se bo morala nujno sestati skup-ščina.«

Ta izjava predsednika narodne skupšči-ne je najboljši zadoščenje opoziciji. S tem namreč predsednik narodne skupščine pri-znava, da se bo sklicala narodna skupščina radi tega, da odobri potrebne kredite za po-moč poškodovanim po poplavi. Predsednik narodne skupščine je seveda pozabil, da bo ta pomoč precej pozna. V slučajih namreč, ka-kršna je poplava, je hitra pomoč več vredna, kakor naknadni krediti. Zato je pričakovati, da bo opozicija v tem slučaju lahko odločno nastopila proti vsem, ki so krivi, da se pomoč poškodovanim krajem in prizadetemu prebi-valstvu ni takoj podelila.

Poplave.

STANJE JE ŠE VEDNO KRITIČNO. — DONAVA NARAŠČA DALJE. — TATOVNI NA DELU. — TUDI IZ SRBIJE NEPOVOLJNE VESTI.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) Iz Sombora, po-plavljene pokrajine, poročajo: Stanje je v glavnem nespremenjeno. Pri nasipu Margit pri Bezdanu je voda padla za 10 cm. V Apatinu se je položaj malo izboljšal. Voda se iz poplav-ljenega ozemlja polagoma odteka. V poplav-ljenih krajih je voda 20 cm višja nego v Do-navi. Pri Apatinu je voda upadla za 20 cm. Po poslednjih vesteh, ki so prišle davi v Bel-grad, je vodomer na Donavi zabeležil, da je voda narasla za 72 cm. Vsled teh poročil se nasipi z največjimi napori neprestano utrju-jejo. Vendar je nevarnost še vedno velika.

Iz državnega posestva Belje ni nobenih novih poročil. Dela na reševanju ljudi, ki so ostali na visokih mestih, se nadaljujejo. Vest belgrajškega »Vremena« glede nesrečne smrti inženirja Schweigerja ni bila resnična. V Bo-gojevu je voda upadla za 21 cm. Nevarnost je še vedno velika.

Vsled hitrega naraščanja vode se je mo-ral železniški promet v mnogih krajih pre-kiniti. Poročila, ki so prispela iz Sombora, po-vedo, da je stanje še vedno kritično. Padanje vode namreč ni normalno, ampak samo za-časno. Prihajajo namreč vedno novi vali. Voda je narasla pri Passauu in na Dunaju.

Drava je začela padati in se je njen nivo znižal za 152 cm. Na državnem posestvu Belje je poplava zahtevala več človeških žrtev. V Bački in Baranji so se med poplavo vršile

tatvine. Splošen strah in paniko so sumljive osebe skušale izkoristiti in so kradle vsevprek. Raditega se je proti njim organizirala poseb-na policija.

Zelo kritično je stanje v Baranji, kjer je voda pokvarila vse nasipe. Na črti 200 km je v nasipih čez 40.000 razpoklin in lukenj, skozi katere voda neprestano teče na obdelano zem-ljo. Padanje vode bo zelo počasno in bo go-tovo trajalo dva do tri tedne. Pri reševanju se dela z največjimi napori in veliko požrtvo-valnostjo.

Tudi v Srbiji je stanje kritično. Na progi Belgrad—Niš se je danes promet deloma vzpo-stavil. Če ne bo novih nalivov, bo pojutrišnjem mogoč normalen promet.

Po poročilih ravnateljstva za vodo Dona-va in Sava še vedno raste. Donava pri Pas-sauu je naraščala predvčerajšnjim 446, včeraj 463, danes 506 cm. Pri Dunaju predvčeraj-šnjim 344, včeraj 354. V Zemunu predvčeraj-šnjim 637, včeraj 651 cm. Vsled velikega de-ževja je prišel gornji del Donave zopet rasti. V Schwarzwaldu namreč močno dežuje.

Sava je včeraj pri Sisku narasla od 354 na 405 cm. Pri Belgradu od 572 na 586 cm, danes pa na 694 cm. Drava je pri Zakanju na-rasla od 124 na 148. Tisa je pri Senti na-rasla predvčerajšnjim na 514, včeraj na 595 centimetrov. Iz notranjosti Srbije prihajajo poročila o novih žrtvah poplav.

Skrajno kritičen položaj.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) Predsednik vlade Uzunović je nočjo nenadoma odpotoval na Bled, da se prijavi kralju za avdienco. Nje-gova avdienca bo popolnoma političnega zna-čaja. V nekaterih političnih krogih se tej av-dienci pripisuje večji pomen z ozirom na na-daljnji razvoj političnega položaja, ki postaja radi nedelavnosti vlade na eni strani, in radi vedno večje napetosti med radikali na drugi

strani, vedno bolj kritičen. Nocoj so odpoto-vali v Zagreb tukajšnji poslanci-radičevci, da se udeležijo jutrišnje seje. V političnih krogih se posebno naglašajo dejstva, da si je kralj kot prvi ogledal poplavljenega kraja, noben mini-ster pa ni smatral za potrebno, da gre z njim, niti ni šel sam. Ta malomarnost vlade se splošno obsoja.

Velika netaktnost radikalnega veljaka.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) Belgrajski župan Bobić se je radi krvavih dogodkov na nje-go-vem shodu pritožil na kralja. Ta njegov akt se splošno obsoja, ker se s tem vlačil vzvišena kraljeva oseba v dnevno politično borbo v Bel-gradu. Poleg tega se naglašajo dejstva, da je

bil Bobić za časa skupščinskih volitev skupaj z Velizarjem Jankovićem ponovno v Srbiji na shodih in je gledal, kako policija preganja prebivalstvo, ne da bi takrat smatral za po-trebno, da proti temu protestira.

Korupcija se počasi odkriva.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) Anketni odbor je v začetku današnje seje sklenil, da se dela vsak dan od 9 do 12. Nato so se prečitali spisi o aferi Rade Pašića in sicer spisi zunanjega mi-nistra. Zanimiva je stvar o izplačilu čeka čez 200.000 francoskih frankov. Iz spisa se vidi, da diši cela stvar po kaznivem dejanju, vsled česar se je ponovno uvedla preiskava. Pozneje so spisi šli od oblasti do oblasti, ne da bi se

stvari šlo do dna in da bi se krivci kaznovali. Končno se je stvar likvidirala tako, da so se spisi položili ad acta. Jutri bo odbor zaslišal bivšega železniškega ministra Stanića, poju-trišnjem bivšega železniškega ministra Veli-zarja Jankovića. Nerazumljivo je, da še niso prišli spisi iz trgovinskega ministrstva, dasi jih je odbor zahteval.

Radičevci za odcepitev Slovenske krajine od Slovenije.

Zagreb, 6. jul. (Izv.) Današnji »Obzor« prinaša na uvodnem mestu članek o Prekmur-ju od urednika Joe Matošića, ki je zadnji čas potoval po Prekmurju. V članku dokazuje, da Prekmurci niso Slovenci in da so mnogo bližji Hrvatom po vsem svojem življenju. Pravi, da se tudi sami niso nikdar čutili kot Slovenci. Napada dr. Slavića, ki ga je proglasil za del Slovenije in delovanje narodnega poslanca

Klekla. Končno predlaga, da se Slovenska Krajina odcepi od mariborske oblasti in usta-novi posebna oblast s središčem v Čakovcu ali Varaždinu. Ta šovinistični članek se tu ostro komentira in splošno obsoja tak napad na Slovensko Krajino. Znano je, da misel o od-cepitvi Slovenske Krajine od Slovenije izvira iz Radičeve stranke, v kateri je minister g. Pucelj.

Poslanec Pušenjak za vinogradnike.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) V finančnem odboru so ponovno razpravljali o oprostitvi novih vi-nogradov od zemljarine. Poslanec Puše-njak se je zavzemal za to, da se vinogradi, ki se ustvarjajo na zemljiščih, ki so sposobna samo za vinograde, oprostitjo zemljiškega dav-ka, kakor se je to dosedaj godilo, in opozar-jal, da so se po avstrijski zakonodaji vino-gradniki ne samo oproščali od davkov, mar-več so se jim celo podeljevala brezobrestna posojila. Člen 13 se je spremenil v toliko, da bodo vinogradi, kateri se nasadijo na vino-rodnih tleh, oproščeni za štiri leta, vinogradi na kamenitih, peščenih tleh za deset let, vi-nogradi na živem pesku za 20 let. Obširna de-bata se je vnela radi tega, ali naj veljajo opro-stitve za doklade. Poslanec Pušenjak je za-hteval, da naj se zemljišča oproščajo državnih doklad, invalidskega in komorskega davka.

Glede samoupravnih doklad naj se sklepa, kadar se bo razpravljalo o samoupravnih do-kladah. Minister predlaganih sprememb ni sprejel. Prihodnja seja se bo vršila v četrtek.

Nezadovoljni Radić.

Zagreb, 6. jul. (Izv.) Danes se je vrnil v Zagreb Stjepan Radić, ker se vrši jutri seja Hrvatskega seljaškega kluba. Očitno se je vrnil Radić s svojega potovanja zelo nezado-voljen.

Trgovinska pogajanja z Anglijo Francijo in Belgijo.

Belgrad, 6. jul. (Izv.) V drugi polovici tega meseca se bodo pričela v Londonu po-gajanja med našo in angleško delegacijo radi sklenitve trgovske pogodbe med obema dr-žavama. Istočasno se bodo pričela pogajanja v Parizu za sklenitev trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Francijo, oziroma med našo dr-žavo in Belgijo.

Reševanje franka.

CAILLAUXOVI NAČRTI. — PREDLOG STROKOVNJAKOV. — POSOJILO. — INFLA-CIJA.

Pariz, 6. julija. Za finančno debato v par-lamentu je bilo vloženih osem interpelacij in je bilo javljenih 17 govornikov. Tardieu se še ni prijavil in namerava govoriti v četrtek ali petek. Za zasedanje skupščine je vladalo ve-liko zanimanje združeno z negotovostjo, bo li doprineslo kaj pozitivnih rezultatov v finančni krizi. V ministrskem svetu je referiral Cail-laux o svojem sanacijskem načrtu. Izjavil se je za finančni načrt odbora strokovnjakov, vendar ni opustil svojega, ki ga bo predložil skupščini, če bo vlada dobila zaupnico. Dalje se je zatrjevalo, da vlada ne bo predložila parlamentu ratifikacije dogovora o dolgovih v Washingtonu, ker hoče Caillaux urediti vprašanje dolgov najprej z Anglijo. V ta na-men namerava Caillaux potovati naslednji teden v London.

Pariz, 6. julija. Predlog odbora strokov-njakov ni našel v zbornici pričakovanega uspeha. Desničarske stranke se protivijo ino-

zemskega kreditu. Enako nasprotujejo ratifi-kaciji washingtonskega dogovora o plačevanju dolgov. Levičarske stranke se protivijo pre-dvidnim davkom na konsum, ker se boje, da izgube na popularnosti. Socialisti odklanjajo predlog odbora strokovnjakov iz razloga, ker bo pretežno večino novih davkov občutil predvsem delavski in srednji stan. Radi ve-likega odpora proti predlogu odbora strokov-njakov se zatrjuje, da bo Caillaux ta predlog ponovno pregledal in bo prišlo do bistvenih izprememb. Nova inflacija ni izključena.

Pariz, 6. jul. (Izv.) Na seji ministrskega sveta, ki se je vršila snoči pod predsedstvom Brianda, so obravnavali izključno finančni po-ložaj. Caillaux je v izčrpnem eksponatu podal poročilo o finančnem stanju in navedel vse podrobnosti programa, ki ga bo danes na seji parlamenta branil pred poslanci. Po ministr-ski seji so se ministri branili podati kako iz-javo o sklepih, katere so sprejeli na seji.

Priprave za vseevropski kongres na Dunaju.

Dunaj, 6. julija. Dr. Richard N. Couden-hove, ki se je te dni vrnil s sedem tednov trajajočega propagandnega potovanja skozi Nemčijo, Francijo, Belgijo in Anglijo, je dal o uspehih svojega potovanja poročevalcu »Neue Freie Presse« sledeče podatke:

V Belgiji se je ustanovila panevropska Unija, kateri pripadajo med drugimi tudi Brachet, rektor bruselske univerze, Brunnet, predsednik belgijskega parlamenta, de Brouckere, bivši zastopnik Belgije pri Društvu na-rodov, dominikanec Peer Rutten, profesor Vermeylen, Pierrard, Pierre Day, Heinemann in mnogo drugih odličnih javnih osebnosti.

Francoskemu odboru predsedujeta Her-riot in Barthelémy. Tudi v tem odboru je za-stopanih več odličnih francoskih politikov, od katerih se bodo mnogi udeležili tudi panev-ropskega kongresa na Dunaju. Francosko ge-neralno tajništvo je prevzel Delaisi, ki bo na kongresu imel gospodarski referat. Njegov koreferent bo tajni svetnik Julij Wolff, član predsedstva nemškega panevropskega odbora.

Tudi v Angliji se je sestavila panevrop-ska skupina, ki si je nadela nalogo delati skupno s panevropskim gibanjem in študirati vse tekoče probleme. Na kongresu bosta za-stopala to skupino znani angleški politik Fi-lip Noel Baker in častni tajnik panevropskega odbora A. Watts.

V Franciji je organiziranje takega odbora zelo otežkočilo sedanja kriza, ker je pretež-na večina osebnosti, ki se pobilje zanimajo za panevropsko vprašanje, stopila v sedanjo vlado ali sprejela javna mesta, ki zaenkrat avirajo njih vstop v panevropski odbor,

Zelo lep napredek kaže panevropsko gi-banje v Nemčiji. V Berlinu obstoja že šest odborov in gibanje po vsej Nemčiji hitro raste.

V naslednjih tednih se bodo izvršile pri-prave za panevropski kongres, ki bo zboro-val od 4. do 7. oktobra na Dunaju. Zanimivo je, da se bo skoro istočasno s tem kongresom vršil v Tokio panazijski kongres, medtem ko bodo v Panami praznovali stoletnico pr-vega panameriškega kongresa.

Misel razdelitve Društva narodov po kon-tinentih od marčevega zasedanja naprej zelo hitro napreduje. Posebno v Angliji je našla ta zamisel veliko simpatij. V Parizu sem o tem govoril z odličnim južnoameriškim za-stopnikom Alvezatom in Nikolajem Murraj Butlerjem, predsednikom columbijske univer-ze, ki že več let zastopa mnenje, da je treba ustanoviti v Ameriki posebno organizacijo Društva narodov.

Zadnji dogodki v Panami, kjer so sprejeli sklep, da se ustanovi izrecno ameriško Dru-štvo narodov, govore bolj glasno kot vse dru-go o potrebi Panevrope kakor tudi o sodelo-vanju teh kontinentalnih zvez v okviru velike svetovne organizacije. Na vsak način je treba prepričati, da bi se kontinenti organizirali eden proti drugemu, treba je medsebojnega sodelovanja.

BIVŠI NEMSKI POSLANIK UMRL.

Berlin, 7. julija. Iz Essena se poroča, da je tam umrl bivši nemški poslanik v Washing-tonu in poznejši ravnatelj Kruppovih tovarn dr. Wiedfeldt

Žalostna bilanca.

Skupščinsko delo vladnih strank, srbskih radikalov in prečanskih izvršilcev njihove volje — hrvatskih radičevcev s svojo slovensko filijalko vred, je zaključilo svojo bilanco in vlada Uzunovičevega frazarjenja o delu si je vzela počitnice.

Mi smo že ob sklepanju divjega zakona med radikali in radičevci poudarili, da ta zakon za državno družino ne more biti srečen in da je pasivnost te politike bila dana po sebi že radi tega, ker se je vladna stranka radičevcev, ki je prevzela soodgovornost za celotno, posebno odgovornost pa za politiko prečanskih krajev, odrekla vsaki načelni orientaciji in naravnost priznala breznačelnost za svoj program. Vsaka, še tako preprosta organizacija, vsako še tako malo pomembno gibanje ima svoj *raison d'être* ravno v gotovem načelnem programu in le bohemom je lastno tjavendan življenje. Bohemstvo je prenesla radičevščina v naše javno življenje in zato se ni čuditi, da je njihova bilanca globoko pod pasivo... Stranka brez programa v zunanji in notranji politiki je brez aktivnih postavk!

Kdo na svetu more še povedati, kakšen program zasleduje vladna radičevska stranka v zunanji politiki? Človečanstvo, mirotvornost je prepustila radikalom, kakor jim je prepustila republiko, federalizem, bana in prečanske občine, naj imajo v teh stvareh proste roke. Stališče napram Italiji? Belgrajske in nettunske konvencije so najtočnejši odgovor: bohemstvo vsepovsod! Na shodih je klicala nebo in zemljo proti njim, po zopetnem posvetovanju je izdala oglas, da kršijo suverenost države in izvzemajo italijanske veleposelnike od zakona o agrarni reformi ter spravljajo ob eksistenco tisoče naših delavcev v Dalmaciji. Nadaljnje posvetovanje je rodilo sklep, da se nažene z magarcem in grobokopom hrvatske vsakdo, kdor bi kritiziral kabineto zunanjih politikov Ninčiča in program je bil jasan: Glasovati z radikali za vsako ceno! Ironija seljaštva in slovanstva je zahtevala, da so radičevci obsedeli na bolgarskem in ruskem vprašanju na znanem reakcionarnem stališču gospodina Spaljčkoviča.

Notranja politika? O kako težko je ne pisati satire, bi rekel rimski pesnik. Bilanca je tem žalostnejša, ker se je pod radičevsko firmo utihotapilo tudi vladno zastopstvo slovenskega naroda in je bila firma oficijelni predstavnik hrvatskega naroda. Mi ne maramo ponavljati nekdanjega njihovega nazora o notranji ureditvi države, ki je v svoji ekstremnosti naravnost zanikal veljavo pravnih aktov dne 11. decembra 1918 in trdil, da je v Hrvatski še vedno status quo. Mi tudi ne ponavljamo njegovega glavnega gesla o republiki, ker smo mnega, da je to vprašanje v parlamentarni državi sekundarnega pomena. Da pa je najmočnejša hrvatska stranka zavrgla na ljubo vladnih jaslji tudi zadnjo trohico ljudskega programa, zamenjala princip federalizma s skrajno nasprotnim centralizmom, s slastjo poljubila bič, ki je tepel hrvatsko ljudstvo, ki je ravno v odporu proti Pašičevemu hegemonizmu rodilo stranko HSS, je eden redkih skandalov v zgodovini političnih strank. »Ljudska stranka« je sprejela zakon o tisku, da se uduši še zadnji ljudski odpor in je obešen nad svobodno kritiko političnih razmer stalno Damoklejev meč. Seljačka stranka je v času najhujše gospodarske krize, tipične revščine 80 odstotkov kmetijskega prebivalstva naše države, sprejela 13 milijardni proračun, kojega izvajanje vede do spopadov med izmozganimi davkoplačevalci in eksekutorji. »Seljačka stranka« je trpela, da vlada v državi še naprej davčna neenakost in dajavne krivice. Demagoškemu klicu, da se bo sprejel zakon o izenačenju davkov itak sama ni verjela. »Seljačka stranka« je z radikalno stranko poslala na počitnice narodno skupščino haš v času, ko vremenske nezgode rušijo eksistenco celih pokrajin in narod gleda obupno v bodočnost.

Mi se veselimo, da pri tej bohemski politiki slovenski narod ni sodeloval, če izva-memo gg. Pucelja in Prepeluha. S stališča politične moči slovenskega naroda v državi in njegovega gospodarskega blagra pa je seveda ta politika popolne kapitulacije pred režimom v Belgradu skrajno žalostna. Slovensko ljudstvo bo zato zahtevalo odgovor od teh ljudi in upamo, da hrvatsko tudi.

Kralj se vrnil na Bled.

Nj. V. kralj Aleksander se je včeraj dopoldne peljal na Bled. Na zagrebškem kolodvoru so ga pozdravili: divizijski general Srečković, veliki župan Milko Kramarić, dr. Vragović in poveljniki straže. Iz Ljubljane se je pripeljal v Zagreb nasproti ljubljanski veliki župan dr. Vilko Baltić.

Seja ožjega odbora radikalne stranke.

Spori v radikalni stranki so dosegli višek. Da reši obupno stanje, je stranka sklicala ožji odbor, ki pa ni mogel zaključiti drugega, kot da je poslal emisarje med prepirljive v Pančevo, Gospić, Ogulin, modruško županijo itd. Vse ostalo bo počakalo Pašiča. Razdor med pašičevci in Maksimovičevimi pristaši se je tako poglobil, da ni misliti na spravo. Radikali bodo po vsej verjetnosti imeli pri belgrajskih občinskih volitvah dve listi, ki bosta med seboj v najhujšem nasprotju.

Kmeti dan v Mariboru.

Kmeti dan ima namen dvigniti stanovski ponos in zavest našega kmeta. Vršil se za celo Slovenijo. Povabljeni pa so tudi zastopniki Hrvatov in Čehoslovakov.

Začne se kmeti dan v petek, 13. avg. Ta dan se bo zbralo naše izobraženstvo, predvsem duhovščina, učitelji in dijaštvo, da razpravljajo o vprašanjih, kako naj vse naše razumnštvo sodeluje s kmetom ter mu pomaga, da zopet upostavi stari zdravi, pristno kmeti stan.

Drugi dan, v soboto, 14. avgusta, je dan naših kmetov, mladih in starih, posebno tistih, ki delujejo v prosvetnih, gospodarskih društvi in se zanimajo še podrobno za prosvetna in gospodarska vprašanja. Obravnavalo se bo ta dan v temeljitih predavanjih, ki jih bodo imeli naši najboljši možje o vseh važnih vprašanjih našega kmeta.

Neprecenljive važnosti bodo vsa ta predavanja za vse naše kmete, ker tvorijo jedro našega slovenskega kmetijskega programa. Kdor bo mogel, bo prišel zato že v soboto, posebno ker bo zvečer v veliki frančiškanski cerkvi kmeti pridiga in romarska pobožnost. Kmeti imajo udeležence na čast pa se bo predstavljala v Narodnem gledališču Finžgarjeva kmetiška igra »Veriga«.

Na praznik Marijinega Vnebovzetja, dne 15. avgusta, pa bo glavni kmeti dan, na katerega pridejo kmetijske množice, ki niso mogle že v soboto prihiteti v Maribor. Zjutraj bo v frančiškanski cerkvi kmetiška romarska pobožnost, potem bo na prostem služba božja, nato pa govor našega prvaka - voditelja, velikega sina slovenske kmetijske grude dr. Ant. Korošca. Nato bo skupen odhod na mestno pokopališče, da se poklonijo kmetijske množice nepozabnemu buditelju in ljubitelju kmetijskega stanu Antonu Martinu Slomšku. Ni bilo moža, ki bi naš kmeti stan tako ljubil kakor Slomšek, ne pred njim ne za njim. Zato bo govoril na njegovem grobu naš štajerski rojak na ljubljanskem vseučilišču dr. Matija Slavič.

Po obedu bo še isti dan popoldne telovadni nastop naše mariborske orlovke ekipoziture s sodelovanjem polnoštevne godbe kat. mladine (60 godbenikov).

Te dni se bodo razposlale prijave pole na prosvetna društva skupno z izkaznicami za polovično vožnjo, ki je že dovoljena. Preskrbljeno bo tudi za prenočišča za vse tiste, ki se bodo poprej prijavili.

Zamisel in načrt kmetijskih dni v Mariboru je tako lep, da ne bo zavednega slovenskega kmeta, ki bi 14. in 15. avg. ne pohitel v Maribor!

* * *

Polovična vožnja. Vsi udeleženci kmetijskih dni imajo polovično vožnjo.

Izkaznice. Vsak udeleženec kmetijskih dni kupi izkaznico za 5 Din. Dobile se bodo v vsaki župniji v prosvetnem društvu ali pa naravnost pri Prosvetni zvezi, Aleksandrova cesta 6 v Mariboru. Izkaznica upravičuje do polovične vožnje in daje pristop k vsem prireditvam kmetijskih dni v Mariboru, razven gledaliških predstav.

Narodne noše. Ker bo kmeti dan posvečen obnovitvi kmetijske grude, starih kmetijskih šeg in navađ, bodo na kmetijskih dnevih posebno dobrodošle narodne noše. — Fantje kmetijski, kmetije, preskrbite si narodne noše, ako je mogoče. Na kmetijskem dnevu moramo pokazati slovenskega kmeta, kakor je zrastel tekom tisočletij v vseh svojih posebnostih na kmetijski zemlji. Narodna noša je biser naše kmetijske grude.

Kmetijski voditelj. Od prevrata sem doni po naši zemlji klic, da mora kmet sam sebe voditi. Da bo pa znal kmet sam voditi usodo svojega stanu, pa potrebuje izobrazbe. Predvsem morajo biti izobraženi vodilni kmetijski možje, odborniki posojilnic, prosvetnih društev, kmetijskih zvez, župani, občinski odborniki, zaupniki po vaseh in vsi kmetje, ki imajo vodstvo svojih gospodarstev. Ako bodo ti vodilni kmetje na svojem mestu, se ni treba več bati za kmetijski stan. Da vzgojimo take vodilne kmete, imamo že v soboto 14. avgusta cel dan predavanja, kjer se bo govorilo o vsem, kar mora znati dober kmet. Zato naj pošlje vsaka fara že v soboto vsaj nekaj kmetov k predavanjem. Ti bodo seme za tisočere.

POLJSKA — KRALJEVINA?

Rim, 5. jul. (Izv.) Poljski monarhisti so ponovno stopili v stik s princem Sixtom Parmskim, da ga pregovore, naj bi prevzel poljsko kraljevo krono, ker so, kakor poroča »Secolo«, trdno prepričani, da tako dolgo ne bo prišlo do miru, dokler Poljska ne dobi kralja. Pri princu so intervenirali poljski monarhisti že trikrat, naj bi sprejel poljsko krono. Sedaj je pričela v tem smislu prigovarjati princu tudi bivša cesarica Zita.

ZOPET VSTAJA V SIRIJI.

London, 6. jul. (Izv.) Po angleških informacijah se pripravlja v Siriji zopet novo vstaško gibanje. Francozi so že odredili nova ojačenja čet, ki v najkrajšem času odpotujejo v Sirijo.

ZRTVE ŽELEZNIŠKE NESREČE PRI ACHERES.

Paris, 6. jul. (Izv.) Težka železniška nesreča pri Acheresu je zahtevala od sedaj 10 smrtnih žrtve.

Beleške

Čudna so poia. Včeraj smo brali, da se je naš poslanec za ljubljansko okolico Smodelj zavzel za kmete v Lanišću. Prizadeta kmeta sta oba Puceljeva pristaša, volivca in agitatorja. Drago sta plačala to svojo napako in usoda ju je prignala v obup ravno v času, ko ministruje g. Pucelj in je v veljavi proračun, ki ga je sprejela tudi njuna stranka in ga je g. Pucelj s tako vnmom hvalil. Menda se bo ob tej priliki še kdo spametoval.

Po »jutrovske«. Z označbo »jutrovske« menda vsakdo že razume največjo grdobiho, kar si jo je sploh mogoče misliti. »Jutrovske« torej zvane tele Radičeve besede na shodu v Makarski: »Kada bi Dalmacija bila popovska, ona bi postala pljen Talijana.« Kakor slovenski liberalizem od pravadnih časov obrekuje in laže o »anacionalnosti« duhovščine, zraven pa je pripravljen iti z vsakim, ki mu kaj ponudi, naj bo bele ali črne kože, tako dela tudi radičevščina. Sicer pa se nad omenjenimi besedami g. Radiča preveč ne razburjamo, ker jih je izgovoril v vsakim jeziku. Mož jih je namreč v Dalmaciji od bednih kmetov take slišal in se prepričal o nevzdržnem napredovanju HPS, da se je kar raztogotil. Kdor pa se togoti, ta je igro izgubil!

Idilične razmere. Na Radičevem shodu v Metkoviću sta se sprla veliki župan in podtajnik v ministrstvu notranjih zadev dr. Pernar. Veliki župan je svojemu predstojniku podtajniku vpadel v besedo in mu očital, da so radičevci večkrat delali proti zakonu. Dr. Pernar si ni vedel drugače pomagati, kot da je pozval velikega župana, naj nastopi sodno pot. Tak javen prepir dveh najvišjih upravnih organov je pač značilen za radičevsko slabost in dobra agitacija za avtoriteto oblasti.

Od Subotice do Ljubljane, od Boke Kotorske do dalmatinskih otokov se mora širiti hrvatska misel, je dejal Stepan Radić na shodu v Vrgovcu, ko je govoril o organizaciji HSS. Ali slišita Pucelj in Prepeluh? Hrvatsko misel vidva širita!

Nekaj radičevskih. V Dubrovniku je g. Radić, kakor poroča Večerna Pošta, rekel o Trumbiću, da se v skupščini dere »kao zaklan jarac«. O nettunskih konvencijah: Te konvencije je pisal Mussolini in na njih delal, dočim naš Kukić — ki je prava kukavica, — in Rybač — ki nima mreže in ne zna loviti, — nista bila za to sposobna. (Sposobni so bili samo radičevci za te konvencije glasovati!) Ninčič se za te konvencije ni interesiral, ker od je velik gospodin. (Prinesel pa jih je ta veliki gospodin pred skupščino!) V Splitu pa je rekel g. Radić: Dr. Ninčič je zelo pameten državnik.

Zaprti orjunaši.

Policijsko ravnanje je izročilo sodišču sledeče orjunaše, ki so jih aretirali na Vidov dan pri spopadu v Prešernovi ulici: Štefan Mišković, Belgrad, Milan Taleš, Novi Sad, Mate Topol, Imotski, Zvonimir Toth, Đakovo, Milan Latković, Gospić, Jovan Višković, Novi Sad, Djordje Dimić, Belgrad, Ristin Mihajlović, Belgrad, Gjuro Kovačević, Novi Sad, Sava Trajković, Belgrad, Veselin Nikolić, Belgrad, Lazar Gavrilović, Novi Sad, Vojislav Popović, Belgrad, Jovan Ružić, Belgrad, Bogoljub Rapajić, Novi Sad, Stevo Tovalaca, Glina, Luka Krpan, Belgrad. Policija jih obtožuje, da so se pregrešili proti § 95. srbskega kazenskega zakonika.

MUSSOLINI O MILICI.

Rim, 5. julija. Ob priliki milicijske parade v Rimu je imel ministrski predsednik Mussolini velik politični govor, v katerem je poudarjal, da so naloge narodne milice braniti fašistovski režim. Mussolini je milici obljubil preskrbeti vsa sredstva, da bo milica v vojaškem in političnem oziru vedno pripravljena. Svoje prvo točno značaja milica ne sme izgubiti.

SAMOMOR KOMPONISTINJE ROSELLI.

Rim, 6. julija. Marija Roselli je postala žrtev goljufije. Roselli je skomponirala novo opero, katere vpriporitev je prepustila bratoma Jonte. Oba sta izvalila od umetnice 400 tisoč lir, dragoceno opremo in stare umetnine pod pretvezo, da bosta s tem krila stroške vpriporitve. Ko je umetnica izvedela, da je postala žrtev prostaskih goljufov, je izpila veronal.

POTRES NA SUMATRI.

Amsterdam, 6. jul. (Izv.) Po semkaj dosli poročili prekaša število žrtve potresa na Sumatri daleč število prvotno javljenih. V ozemlju Baldang je potres zahteval skoraj 300 žrtve. Sto tisoč ljudi je brez strehe. Vlada se trudi, da uredi aprovizacijsko vprašanje. Inozemsko časopisje je organiziralo pomožno akcijo za oškodovane.

TEŽKA AVTOMOBILNA NESREČA.

Rim, 6. jul. (Izv.) V bližini Milana je vlak povozil avto nekega trgovca, ki se je vračal z izleta na gornja italijanska jezera. Žena in služkinja sta bili na mestu mrtvi, druga gosa je umrla med potjo, dočim sta bila lastnik avtomobila in neki spremljevalec težko ranjena.

Darujte za Ljudski sklad SLS!

Burne debate v romunskem parlamentu.

Stavka parlamentarnih poročevalcev.

Bukarešta, 6. jul. (Izv.) V parlamentu se vrši debata o overovljenju mandatov, ki je privedla že ponovno do sporov med vladnimi strankami in opozicijo. V včerajšnji seji je iznesel voditelj kmetijske stranke dr. Lupin ostre očitke proti pravosodnemu ministru. — Pravosodni minister mu je odgovoril, da mora najprej odložiti poslanski mandat, da se bo pred rednim sodiščem branil radi žaljenja javnih oblasti. Med tem pa je nek poslanec kmetijske stranke ponovno izpadel z očitki proti pravosodnemu ministru, nakar se je pričel dolgotrajen nemir pri vladnih poslancih. Ker je bila seja nemogoča, je predsednik prekinil debato.

Parlamentarni poročevalci večine bukareških listov so stopili v stavko. Od sedanje zbornice namreč niso dobili več pravice kretati se po kuloarjih zbornice. Protestirali so proti temu najprej na ta način, da niso več priobčevali imen vladnih poslancev. Vlada jih je nato obvestila, da pri takih metodah ne vztrajajo še nadalje, ker jih bo po poslovniku disciplinirala. To je bilo vzrok, da so parlamentarni poročevalci stopili v stavko. V večino bukareških listov pošiljajo sedaj poročila opozicijski poslanci.

Rintelenovi načrti.

Dunaj, 6. julija. »Neuigkeits Weltblatt« poroča: Tekoči teden bo za parlament največjega pomena. Ali bo došlo do rešitve konflikta v šolskem vprašanju in s tem do odstranitve parlamentarne krize, oziroma vsaj do razjasnitve popolnoma nevzdržnega položaja. Dr. Rintelen kot minister za prosveto mora ustvariti v lastnem taboru one predpogoje, ki bi mu omogočili izvršitev njegovega načrta. Položaj se razščituje v toliko, da se je dunajsko krščansko učiteljsko izjavilo za kompromis posl. Kunschaka z dunajskim mestnim šolskim svetom. Tudi večina dunajskih krščanskih socialcev stoji na tem stališču. Mnogo dežel pa misli, da, ker je krščansko-socialna stranka vladna stranka, se na šolskem polju lahko vodi politika zavojevanja. Toda ti ne sprevidijo, da stranki ob sedanjih moči ni mogoče gledati na drugo kot ohraniti na tem polju dosedanje stanje. Z Velikonemci se je novi minister za prosveto že sporazumel. Če ima dr. Rintelen tudi oporo v lastni stranki, bo mogel na drugi strani zadovoljiti i opozicijo in zagotoviti izvršitev ostalega parlamentarnega programa.

Sklep zasedanj ameriškega parlamenta.

Washington, 3. julija. Ameriški kongres je zaključil svoje zasedanje in je imel skupaj 39 sej ter je sprejel 795 zakonov, dočim je bilo vloženih skoro 18.000 zakonskih osnutkov. Z isto brzino je moral podpisovati zakone in izdajati naredbe predsednik Coolidge, ker se osporja veljavnost, če bi zakone podpisoval predsednik po zasedanju. Kongres se sestane šele v decembru, dočim se sestane senat 10. novembra, da stavi pred sodišče sodnika Englisha, ki je obtožen zlorabe uradne oblasti.

Spori na kongresu angleških železničarjev.

London, 5. julija. V svojem govoru je predsednik kongresa nacionalnih železničarjev v Weymouthu Dobbie ostro karakteriziral ponižujočo rešitev, katero so morali sprejeti železničarji po generalnem štrajku. More pa tudi zagotoviti, da je začasna zmaga razreda podjetnikov le predigra velikega delavskega trumfa. Predsednika Baldwinja je označil kot nevarnega hinavca. Kongres je izključil od navzočnosti vse novinarje listov, ki ne zaposlujejo strogo strokovno organiziranih delavcev. 40 novinarjev je nato ostentativno zapustilo kongres.

Katastrofalno neurje v Berlinu.

Berlin, 5. jul. (Izv.) Vzhodni del Berlina je obiskala v nedeljo vremenska nezgoda, ki je največja v zgodovini mesta. Utrgal se je oblak. Voda je lila na zemljo štiri ure. V tem času so se vse stoječe in tekoče vode dvignile za pol metra. Ponekod pa je voda prodirala celo v prva nadstropja stanovanjskih hiš. 19 oseb je v Woltersdorfu ubila strela.

V ponedeljek zvečer je nevihta zopet besnela po zapadnem delu Berlina. Voda je lila v tolikih množinah, da so se v nekaj trenutkih zalile mnoge kleti. Po ulicah je mestoma stala voda meter visoko. Tramvajski promet se je ustavil. Nesrečo je povečal še defekt v električni centrali, ki je povzročil, da so bili deli mesta v tem času v temi od 7 do 10 zvečer.

V celi Nemčiji, posebno še na Saškem, Turinškem in v Slezijski je deževje povzročilo ogromno škodo. Vsed zadnjih nalivov je pokvarjena železniška proga Magdeburg—Halle. Železniški nasip je pretrgan. Tudi v Braunschweigu je promet na več mestih ustavljen. Mnogo železniških postaj je v vodi.

Vremenska nesreča se je širila po Nemčiji in Franciji. Tudi iz Pariza prihajajo poročila o velikih škodah, ki jih je povzročilo vodovje. Nemški minister notranjih zadev je nakazal 3 milijone mark za prvo pomoč.

Kaj se godi doma

Da smo na jasnem.

Znano je, da se je začela lanske jesen proti našemu združništvu nečedna gonja, ki naj bi mu izpodkopal ugled v gospodarskem svetu doma na Slovenskem in v celi državi. Od neznanega pisca je bila napisana brošurica z naslovom »Naš odgovor«, ki je v popolnem nepoznanju razmer natočila v javnost kopico zmot in iz trite izvitih trditvev, ki bi mogle pri nepoučenih vzbuditi nezaupanje do Zadrugne in Gospodarske zveze. Naše združništvo se je moralo braniti. »Vzajemna posojilnica«, ki je bila tudi oklevetana v tej brošurici, je, kakor smo že poročali, tožila in je bil tiskar brošure g. Mihael Rožanc, poslovodja Blasnikove tiskarne, dne 4. junija obsojen na obšutno kazen. Včeraj se je vršila pri deželnem kot tiskovnem sodišču razprava proti istemu tiskarju v tožbi Zadrugne in Gospodarske zveze.

Razpravi je predsedoval višji sodni svetnik dr. Gradnik, poleg njega so bili v senatu sodni svetnik dr. Mohorič, sodni svetnik Gaber in okrajni sodnik Lederhas. Obtoženca je zagovarjal dr. Tuma, Zadrugno in Gospodarsko zvezo je zastopal dr. Brejc. Obravnava se je vršila štiri ure in je končala s poravnavo, ki jo je ponudil dr. Tuma v imenu obtoženca, ko je spoznal, da se dokazovanje ni posrečilo.

Ko je bila prebrana dolga obtožnica, je obtoženec zagovornik v daljšem govoru povedal, da je prinesel naročilo v tiskarno kanonik Josip Šiška in je valed tega predlagal, naj se postopanje nadaljuje proti Šiški, proti Rožancu pa ustavi. Dr. Brejc je jasno dokazal, da je po tiskovnem zakonu to absolutno nemogoče. Poudaril je dalje, kako so ponudeni dokazi brezpredmetni in nedopustni. Dokazujejo vse kaj drugega, kakor pa to, za kar gre. Pobil je en dokaz za drugim in ob koncu izzval po ponudnih dokazih, prečital šest poglavje revizijskega poročila, ki ga je podal o Zadrugni zvezi inženjer Varga, revizor Glavnega zadrugnega saveza, ko je v pettedenskem kontroliranju natanko spoznal njeno delovanje. Inženjer Varga izvaja: »Položaj Zadrugne zveze je tako čvrst in soliden, da predočuje Zadrugna zveza danes eno najmočnejših in najodličnejših zadrugnih ustanov v celi naši državi. Težke razmere in okoliščine, ki so vladale posebno v prvi polovici dobe, na katero se nanaša ta revizija, torej denarna in kreditna kriza in vsi pojavi, ki so v ožji ali v oddaljenejši zvezi s tem došli in morili gospodarsko življenje v naši državi, ki so nanj delovali desorganizatorično in ki so razrahljali temelje tolikih ustanov, nezadrugnih in zadrugnih ter tudi porušili toliko močnih ustanov, niso bili v stanju, da položaj Zadrugne zveze v kateremkoli pogledu ogroze. Te razmere so nasprotno povzročile, da so po oni narodni prislovi: »V ognju se zlato poižuga«, vrste

Zadrugne zveze postale še bolj čvrste.« In dalje: »Imovinsko stanje Zadrugne zveze je absolutno čvrsto in je Zadrugna zveza ustanova, ki je v stanju vsak čas zadovoljiti vsem svojim obvezam in kateri morejo njene članice, oziroma zadrugniki zaupati svoje premoženje in biti sigurni, da se to premoženje nahaja v sigurnih rokah.«

Sodišče je po tem dr. Brejčevem govoru zavrnilo predlog dr. Tume glede kanonika Šiške, ker je po tiskovnem zakonu nemogoč, obenem pa je zavrnilo tudi vse ponudene dokaze razen dokaze po pričah dekana Jenezu Beštru iz Doba, župniku Antonu Oblaku iz St. Lovrenca in dekani Valentinu Zabretu iz St. Vida. Ko so bili ti trije zašli, so se pričele čitati izpovedi priča iz preiskovalnega postopanja. Pri čitanju izpovedi priča g. kaplana Petra Flajnika iz Trebnja je ponudil obtoženec zagovornik poravnavo. Zagovornik dr. Brejc je poravnavo sprejel iz razloga, ker bi bil obsojen g. Mihael Rožanc, ki le kot tiskar po tiskovnem zakonu odgovarja za brošuro. Poravnava se je izvršila na ta način, da nosi obtoženec vse stroške in poda v našem časopisu spodaj navedeno izjavo.

Upravičeno upamo, da je s to razpravo enkrat za vselej napravljen konec neurečnemu kvaražugonstvu, ki iz nerazumljivih razlogov hoče vzbuditi nezaupanje proti slovenskemu združništvu. Želeti bi bilo obenem, da se v našem javnem življenju nehajo boji, ki imajo namen s obrekovanjem škodovati nasprotnim gospodarskim zavodom in ki koncem koncev neizmerno škodujejo vsemu našemu narodnemu gospodarstvu.

Izjava, ki jo je podal g. Mihael Rožanc, se glasi:

IZJAVA.

V jeseni lanskega leta je tiskarna J. Blasnikovih nasl. sprejela naročilo za natis okrožnice »Prečastiti in brošure »Naš odgovor Zadrugni zvezi v Ljubljani«. Tiskarna je naročilo izvršila v dobri veri, da vsebina rokopisov odgovarja resnici. Tiskovini pa sta dali »Gospodarski zvezik«, »Zadrugni zvezik« in »Vzajemni posojilnici« v Ljubljani povod, da so vložile — ker jim pisca nistem hotel izdati — tiskovne tožbe radi klevete proti meni kot odgovornemu poslovodji tiskarne. Prepričan pa sem se, da so vsi v tiskovinah navedeni očitki glede gospodarskega stanja »Gospodarske zveze«, »Zadrugne zveze« in »Vzajemne posojilnice« netočni, vsled česar obžalujem, da je tiskarna z natisom teh tiskovin — četudi brez vsake zlobne namere — pripomogla k razširjenju žaljivih in škodljivih vesti o baje nepovoljnem gospodarskem stanju imenovanih zavodov.

gu. — Na vlogo nekega hišnega posestnika se je vršila pred kakimi 14 dnevi komisija, ki naj bi bila dognala vzroke, zakaj pri Celottijevi hiši Grajena vedno prestopi bregove. Vzrok je deloma ta, ker je struga preplitva in pod mostom pri železnici ne more vsa voda skozi. Ali naj čakamo še na tretjo povodenj?

Razmejitveni kamen.

Dne 3. julija se je mudila v Koprivnici pri Rajhenburgu posebna komisija, ki je postavila kamen z napisom: Ljubljanska oblast 1. I. 1926 — Mariborska oblast 1. I. 1926. Razmejitveni kamen stoji v sredini župnije Koprivnica. Občini Mrčnase in Veliki Kamen spadata pod ljubljansko ob-

last. Koprivnica in dve občini iz župnije Podsreda pod mariborsko. Ljudje v Koprivnici in Podsredi niso nič kaj zadovoljni s to razdelitvijo in pravijo: Oblasti bi naj že bile, a delitev zgoraj omenjenih občin pod breziško in šmarsko okrajno glavarstvo je nesrečna. Koprivničani so hodili poprej na okrajno glavarstvo Brežice tri ure po lepi cesti, sedaj pa morajo v Šmarje pri Ješah celih osem ur po slabi cesti.

11. julija Orlovski tabor celjske ekspoziture na Polzeli!

Dnevne novice

★ V Radovljici je bil v nedeljo, 4. t. m., sestanek zaupnikov SLS vsega radovljiškega sodnega okraja. Zastopani sta bili dve občini. Zaupnikom je obširno poročal poslanec Dušan Sernec o sedanjem političnem položaju in delu naših poslancev. Sestanek je izrekel zaupnico Jugoslovanskemu klubu in vodstvu stranke.

★ Znamenit pojav v slovenski umetnosti. Med umetninami, ki so vzbujale na razstavi »Slovenska žena« posebno pozornost, so bile gotovo vezanine, ki so jih po načrtih Helene Vurnikove in Spelce Mladiceve izvršile mariborske šolske sestre. Ti novi prapori, na katerih v čudoviti skladnosti in polnosti dominirajo naše narodne barve, so tako lepi, tako odgovarjajoči žoji naše narodne duše po pestri, živi barvi, da ne morejo drugače, nego da vsakogar očarajo. Doslej smo Slovenci — pa tudi drugi Jugoslovani — naročali cerkvene prapore in društvene zastave večinoma v tujini. To je bilo sicer solidno blago, a šablonsko in prav nič slovensko. Sedaj sta nam domači umetnici, Vurnikova in Mladiceva, podali krasne primere teh umetnin v našem narodnem slogu in našle z njimi takoj najpotlejši odziv med našim pa tudi srbskim ljudstvom. Ti živopisani, pestri prapori v narodnih barvah se podajo v slikovitost naših polj, naših gora in našega morja! Ni dvoma, da po vsej nobena fara in nobeno društvo, ko bo potrebovalo prapora, ne bo naročalo šablonskega tujega blaga, marveč se bo obrnilo na naše domače umetnike.

★ Častni občan. Občinski odbor občine St. Ilj v Slov. goricah je imenoval na zadnji seji tamošnjega g. župnika in duh. svetnika g. Ev. Vračka častnim občanom. Častitamo!

★ Sestanek duhovnikov, ki so absolvirali bogoslovje 1. 1906., je definitivno 20. julija na Kopanju. — I. K.

★ Orlovski prireditelji na Verdu. Dne 11. julija t. l. priredi telovadni odsek Orel Verd svojo letno javno telovadbo v romantični Matjaževki ob izviru Ljubljance. Telovadba, pri kateri nastopijo tudi telovadci iz rimske vrste, se prične ob pol štirih popoldne. Po telovadbi se razvije prosta zabava z bogatim srečolovom. Za okrepčila je vsestransko preskrbljeno. Ves čas sodeluje godba. — Prijatelji, pridite v obilnem številu.

★ Zdravniška služba. Okrožni urad za zavarovanje delavcev razpisuje na svojem novem ambulatoriju v Ljubljani službe zdravnikov specialistov za fizikalno medicino, okulistiko, otolaringologijo, röntgenologijo, diagnostiko in zobozdravništvo. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

★ Inž. Janko Schweiger, o katerem so poročali belgrajski listi (in po njih mi), da je utonil, ko se je podrl tikveški nasip, poroča, da se je rešil. Utonilo je pa ob tej priliki mnogo drugih ljudi.

★ Nova kmetijska šola. Kralj je podpisal ukaz, da se ustanovi v Rakicanih v Slovenski krajini posebna šola za kmetijstvo in živinorejo z enoletnim poukom.

★ Vabilo na desetletnico mature. Sošolce, ki smo bili v začetku svetovne vojne (1914) v sedmem razredu novomeške gimnazije in nas je vojni vihar že v začetku šolskega leta razgalil širom sveta, pa smo maturirali 1916. leta prej ali pozneje, prosim, da se udeležite 24. julija (ali 31. julija) proslave desetletnice mature v Novem mestu. Prijave prosim takoj poslati na sošolca dr. med. Jož. Marjetiča, zdravnika v Vrapču pri Zagrebu. Na svidenje! Krutrd.

★ Umrl je dne 30. junija na Brdu pri Lukovici 79 letni Miha Šimenc, daleč na okoli splošno znan kot »brdski Miha«. Služboval je nad šestdeset let v brdski graščini. Po rodu iz Vranje poči je bil mož originalna hribovska korenina. Radi šegavosti in dovtipnosti je bil splošno priljubljen, kar je dokazala znatna udeležba na njegovi zadnji poti. Hudomušna osebnost in izvirna govornica rajnega se zrcali v mnogih povestih Janka Kersnika in Frana Milčinskega.

★ Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru sprejema prošnje za vpis v to šolo do 15. septembra. Pouk prične 1. oktobra. — Redni učence je lahko oni, ki izpolnjuje sledeče pogoje: A: ima vsaj 15. a ne več ko 19 let; vsaj 14 let stari učenci se sprejemajo le, če dokažejo z zdravniškim spričevalom, da so telesno dovolj razviti. — B: je uspešno dovršil 4. gimnazijski ali realni razred ali popolno (štirirazredno) meščansko šolo. Tisti, ki so dovršili kako kmetijsko šolo z najmanj dveletnim tečajem, se sprejemajo za redne učence šole po dovoljnem sprejemnem izvitu. Pred-

nost pri sprejemu imajo kmečki sinovi. Absolventi 5. ali višjega razreda gimnazije ali realke smejo izjemoma takoj vstopiti v drugi letnik srednje vinarske in sadjarske šole, toda napravili morajo izpit iz predmetov prvega razreda te šole po odločitvi nastavnikaškega sveta. Neuspeh učencev v klasičnih jezikih ne ovira prestopa v srednjo vinarsko in sadjarsko šolo. — C: Prosilec mora biti lepega vedenja. Č: Biti mora državljani kraljevine SHS; o sprejemu tujih državljanov odloča minister kmetijstva in vod. D: Biti mora povsem zdrav in krepak. Lastnoročno na celo polo pisano prošnjo za sprejem, ki vsebuje prošilcev točni naslov, je poslati ravnatelstvu srednje vinarske in sadjarske šole v Maribor. Prošnjo je kolkovati s 5 in 20 Din ter ji je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko, odnosno odhodno spričevalo, 4. zdravniško spričevalo, 5. npravnostno spričevalo pri onih prošilcih, ki ne prestopijo neposredno iz kake druge šole. Učenci so eksternisti, to je stanujejo in prehranjujejo se — dokler ni zanje posebnega internata — v mestu na lastne stroške, ali pa z državno štipendijo, za katero pa morajo v dopisu za sprejem posebej prositi in to prošnjo podpreti z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Ob vstopu v šolo se mladenki preiščejo tudi po zdravniku zavoda; ako njih zdravstveno stanje ni dovoljno, se odklonijo vzlic temu, da je njih zdravniško spričevalo ugodno. Sprejem se naznani pismeno vsakemu prošilcu posebe septembra meseca. Program pošljemo na zahtevo brezplačno. — Ravnatelj Andrej Zmavc.

★ Družabno poučno potovanje v Orient. »Slovenec« je prinesel 6. julija natančen načrt o tem potovanju. Tam je čas za prijave določen do 30. septembra. Ker je čas do te končne odločitve še dolg, bi odboru prav prišlo, ako bi se reflektanti neobvezno že takoj prijavili, da bi odbor lažje vodil priprave, ako že takoj približno ve, kdo namerava iti. Med viri za znanstveno pripravo se ni navedlo Svetlo pismo, ker je samoposebi umevno, da je to najvažnejši vir za zgodovino in krajepis Palestine. Ker se Stari zakon v slovenščini več ne dobi, naj si ga potniki izposodijo pri starejših duhovnikih. Novi zakon (evangelije in dela apostolska) pa naroče ali v Ljubljani (trgovina Ničman) ljubljansko izdajo ali v Mariboru (Cirilova knjigarna Zidanškovo izdajo. Sv. pismo naj udeleženci pridno prebirajo s posebnim ozirom na zgodovinske in krajopisne stvari!

★ Ne smete pozabiti, da bo dne 8. septembra letorjazi izobraževalnega društva na Breznici pošta Zirovnica. Dobitkov je čez 500 v vrednosti nad 50.000 Din. Poleg tega 10 nagrad po pet zlatih dolarjev. Hitite naročiti srečke, ki stane vsaka samo 5 Din.

★ Avtomobilska dirka Sarajevo—Belgrad (330 km) se vrši mesto 12. že 11. julija in sicer na progi: Sarajevo—Han Pijesak—Vlastenica—Zvornik—Loznica—Sabac—Obrenovac—Belgrad.

★ Nesreča pri obiranju črešenj. V nedeljo dopoldan je obirala Vovkova iz Hraš pri Lescah črešnje; spodrsnilo ji je in je padla tako nesrečno, da si je zlomila križ. Prepeljati so jo v bolnico.

★ Kreg in prepri v Trbovljah. V Trbovljah se vsi skupaj pripravajo radi hiše, ki stoji nasproti gostilne »Škrat«, ker bi jo vsak rad kupil za 10 Din. Mnogim se pa le prepeconji zdi, zato so že dali po 100, 250, celo 400 Din za njo; seveda se sedaj še bolj upravičeno pripravajo, čigava je ta družinska hiša. Ti pa ne marate te hiše, še za 10 Din ne? Najbrže ne veš, da tudi ti dobiš pravico do nje, če kupiš za 10 Din srečko pri »Loterijskem odboru«, Društveni dom, Trbovlje II.

★ Dvodnevni poletni sadjarski in vinogradniški tečaj. Dne 1. in 2. avgusta t. l. se vrši v državni trtnici v Brslinu dvodnevni sadjarski in vinogradniški tečaj. Tečaj je namenjen predvsem mlajšim sadjarjem in vinogradnikom. Pouk bo bolj praktičen. Poučevalo se bo: o podlagah sadnemu drevju in vinski trti, o poletnem cepljenju (cepljenje v stranski zalubad, okulacija itd.), zatiranje najhujših škodljivcev in bolezní na sadnem drevju in vinski trti z najnovejšimi sredstvi itd. Za oddaljene in ubožnejše bo poskrbljeno tudi s hrano in prenočiščem, in sicer brezplačno. Na tečaj se je priglasiti do 26. julija t. l. pri upravitelstvu drž. trtnic v Novem mestu (glavarstvo).

★ Iz uradnega lista. Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti z dne 2. julija t. l. objavlja: Naredbo o izplačilu razlik v prejemkih državnih uslužbencev za čas od dne 1. ok-

Versko manifestacijski shod

MOŽ IN FANTOV
VSEH ŽUPNIJ KAMNIŠKE DEKANIE
V
KAMNIKU, V NEDELJO, 25. julija 1926.

SPORED:
Po župnijah:
V vseh župnih cerkvah v dekaniji pri
jutranji službi božji skupno in slovesno sveto
obhajilo mož in fantov.

V Kamniku:
A. V dekanijski cerkvi:

1. Ob pol 10 cerkveni govor: Verske manifestacije namen.
2. Skupna posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.
3. Kvišku zdaj dekanija vsa! (Mitterer.) — Poje vsa cerkev.
4. Sv. maša, pojo združeni moški zbori.

B. Na vrtu pri Krištofu:

1. Povsod Boga (prvo kitico), pojo združeni moški zbori.
2. Pozdrav in izvolitev predsedstva.
3. a) Dr. J. Basaj: Mladeniški vzori na potu življenja.
- b) Dr. M. Lavrenčič: Mož v družini.
- c) Franc Terseglav: Mož v javnosti.
4. Povsod Boga (zadnja kitica), pojo združeni moški zbori.

Manifestacija se vrši ob vsakem vremenu.
Odbor.

Naši romarji na evharističnem kongresu.

Presvetli g. knezoškof je poslal svoji sestri Jožefi v Zabreznici na Gorenjskem razglednico z dopisom z dne 17. junija:

Včeraj smo se pripeljali v Newyork, ki smo si ga dopoldne ogledali. Na drugi strani vidiš strašno visoke hiše. Ena ima 52 nadstropij, kamor smo se dvignili in odkoder smo imeli krasen razgled na mesto. Okoli 12 naših mi smelo v mesto, ampak so morali oditi na točen pregled; morebiti jih danes rešim. Pozdrav in blagoslov vsem!

Jeglič, škof.

Kolesa! samo pri Goreu
(palača Ljubljanske kreditne banke)

Poplave na Stajerskem.

NEURJE PRI KOPRIVNICI.
V noči na 4. julij se je utrgal oblak na Vetrniku in v okolici proti Koprivnici. Hudourniki so odnesli veliko pokošnega sena, voda je nanesla s hribov na njive kamenje. Zelo veliko so trpela vsled neurja žitna polja. Rrč in pšenica sta pomandrani od viharja in več bolj hribovitih njiv so odnesli plazovi v doline, zemlja je zajezila potoke in vse Koprivniške dolinice so bile poplavljenе od umazane gorske vode. Mali kmetje vijejo v obupu roke in gledajo žalostno v dolinice, kamor so splavale njihove nade. Kako bodo zmogli visoke davke?! Komisija naj preceni ogromno škodo in od poslancev pričakuje bedni narod izposlovanje državne podpore.

PTUJ V VODI.
O povodnji v Ptuj smo prejeli še naslednje poročilo:

Ponoči na 5. julij je hudo deževalo. Ob treh zjutraj je začelo tako deževati, kot že dolgo ne. Potoki so naraščali. Ob 6 do pol 7 pa so prestopili potoki bregove. Grajena je trgala mostove, udarila pod pokopališčem čez breg, nosila drva in hlode ter podirala vrtno ograjo. Poškodovana je vrtno ograjo pri g. Toplaku, udarila na dvorišče stavbenika Breznika in odnesla material, napolnila je kleti pri Riegelbauerju, trgovcu Lenartu, tekla po cesti mimo okrajnega glavarstva na Florijanski trg proti minoritski cerkvi, udrla v hišo zdravnika dr. B. Stuhca in v druga poslopja. Posebno veliko škodo pa je zopet napravila stavbeniku Denggu, kjer je stala na dvorišču. Tam je utonilo nekaj svinj in kokoši. Tudi na vrtu in v kletih dr. Jermčeve hiše je napravila obilo škodo. Izvornik kureline Reinhard ima tudi precej škodo. Vse nakupljene gosi (nad 300) so bile že v vodi. Ptujška požarna bramba je črpala vodo iz kleti in stanovanj. Jako dobro se je obnesla nova parna sesalka. Vojaštvo je pridno pomagalo. Posebno moramo omeniti podporočnika Skoka, ki se je vozil s čolnom in reševal. Nekaj vojak bi bil kmalu utonil. Padel je iz čolna v Grajeno, hitro so mu vrgli vrv v vodo, prijel se je in se rešil. Proti deveti uri je voda začela padati. Mlekarice iz okolice niso mogle v mesto, ker je Pesnica poplavlila vso okolico. Voda je ponekod tekla skozi okna v hišo. Tudi Rogoznica je narasla ter tekla n. pr. v gostilni Janca Brenčiča v Zabjeku v sobo. Zetev je ponekod popolnoma uničena, tudi seno že ni bilo povsod spravljeno. Škoda je ogromna. — Na železniški progli Ptuj—Čakovec je ustavljen promet, ker je 2 km železniške proge pretrgane. Promet se vrši le z Mariborom in Pragerskim. Ljudstvo je obupano. Take povodnji v Ptuj menda še ni bilo. Lani jeseni je bila slična povodenj, a ne v takem obse-

tobra 1923 do dne 1. maja 1924. — Izprememba pravilnika o prijavi in odjavi plovnihi objektov. — Razpis o etuiranih slivah, ki ne plačujejo izvozne carine. — Odločba o postopanju z blagom Velike Britanije. — Razglase: 260. Direktni blagovni promet med postajami kraljevine Madžarske in postajami ostalih inozemskih železnic v prevozu (transitu) čez proge državnih železnic kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. 261. Razglas o uvozu presnega in predelanega mesa v Avstrijo. 263. Tarifno obvestilo o zvišbi voznih cen za madžarske proge v prometu potnikov in potniške prtljage med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nemčijo in prevozu skozi Češkoslovaško, Avstrijo in Madžarsko. — Razne objave.

★ **Artillerijska podčastniška šola** v Čupriji sprejme letos 150 gojencev. Rok za prijave je do 20. septembra. Šola traja dve leti. Razpis je na vpogled pri komandi vojnega okrožja in na občinskih uradih.

★ **Po kongresu poštinih maturantov.** Prejeli smo: Ker bi si lahko marsikdo mislil, kako to, da se ni vršil te dni v Splitu kongres vsega poštinega uradništva brez razlike, poroča maturantsko društvo poštinih uradnikov sledeče: Skupen kongres bi se lahko vršil, ko bi se uradništvo razvrstilo pravično tako, kakor velewa zakon. Ker pa naredba poštinega ministrstva ni upoštevala čl. 6. zakona, po katerem gre druga kategorija dovršenim srednješolcem z maturo, in je kratkoma pomešala ljudi z maturo, s štirimi razredi srednje šole in celo z ljudsko šolo, je čisto razumljivo, da je dvignilo te dni v Splitu 400 poštinih maturantov svoj glas proti takemu postopanju. Ta uredba je rodila že take anomalije, da so imenovani za predstojnike večjih uradov ljudje, ki imajo bore malo šolske izobrazbe, ki pa, čeprav mlajši po letih, zapovedujejo starejšim uradnikom z maturo in z izvršno strokovno izobrazbo. Zalostno je, da se mora uradnik maturant boriti za pravice, ki mu jih daje zakon, za pravice, katere je ministrstvo prosvete v popolnem razumevanju dalo že a priori učiteljsstvu. 400 maturantov poštinih uradnikov nima pravice do I. skupine 2. kategorije, kar bi veljalo letno nekaj tisočakov, če že hočemo to tudi budžetarno opravičiti, medtem ko se mirno izdaja na leto okoli 15 milijonov dinarjev za njih kolege, ki so samo na podlagi zgornj omenjene uredbe prišli v 2. kategorijo in ki sedaj zapirajo pot polno kvalificiranim uradnikom maturantom. Temu bodo gotovo pritrili tudi maturantje uradniki v drugih resorih, ki so zaposleni napram svojim kolegom, kateri so manj kvalificirani. Vsekakor bi bilo dobro, da se pridružijo akciji poštinih maturantov tudi maturantje ostalih resorov, da bi izvajali vse pravice, ki jim gredo po zakonu in da se bo spoštovala v prvi vrsti šolska izobrazba, ki se v državni službi preveč omalovažuje.

★ **Brezalkoholna Produkcija, Ljubljana.** Poljanski napis 10-I pošlje vsakemu naročniku »Slovenec« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj, ne bo vam žal!

★ **Krasna izbira bluz in otroških obleke:** Kristofič-Bučar, Stari trg 9, Ljubljana.

Ljubljana

○ **Himen.** Poročila sta se g. Karel Miklič, sin znanega restavraterja in hotelirja pri glavnem kolodvoru, in gđc. Marija Finkova, hčerka ravnatelja pomožnih uradov policijskega ravnateljstva g. Finka. Obilo sreče!

○ **Smrtna kosa.** Po dolgem bolehanju je umrl v tukajšnji hiralnici ugleden faran iz reške župnije pri Konjicah, posestnik v Radani vasi g. Anton Očko pd. Bukovnik. Blagostanje.

Na poti v Chicago.

Newyork, 17. junija.

V Newyork smo dospeli z »Olympicom« v torek 15. junija zvečer ob 8 in ostali čez noč na ladji. V sredo 16. junija dopoldne smo imeli razne pregledke, ki so se deloma vršili zelo strogo in bomo o njih še posebej poročali.

Newyorški Slovenci so bili že prejšnji dan pripravljeni na zgodovinski trenutek, ko bodo sprejeli medse slovenska škofa dr. Jegliča in dr. Gnidova, pa so mogli to storiti šele v sredo dopoldne. Tukajšnji odbor je naročil dovolj avtomobilov, da smo mogli kar moč udobno priti do dvorane župne cerkve sv. Cirila in Metod, kjer je čakala slovenska mladina pod vodstvom č. sester. K sprejemu so prišli: Gospod Grdina, glavni predsednik SKK Jednote iz Clevelanda, Rev. dr. Hugo Bren, profesor iz Joliet, Rev. Oman, župnik iz Newburga, Rev. Plevnik, župnik iz Joliet, Rev. Franc Ažbe iz Waukegana, Rev. M. Golob iz Bridgeporta, Rev. Gladek iz Steltona in drugi. Vse je po sprejemu povabil pod gostoljubno streho tukajšnji župnik P. Kerubin Begelj.

Popoldne je bil ogled sedem in pol milijonskega mesta. Spot z avtomobili, pred katerimi sta se z motorjem vozila dva policista, ki sta sproti ustavljala ves promet, da se je naša vožnja vršila nemoteno. Sploh je policija nudila častno spremstvo našima škofoma in tudi ponoči sta ves čas stala po dva pred hišo, kjer sta stanovala. Vožnja po mestu je vzbudila pozornost vsega Newyorka.

gega pokojnika so ob zvonjenju šentpeterskih zvonov spremili v prerani grob pri Sv. Križu v Ljubljani njegovi prijatelji, sosede in domači. — Priporočamo ga v pobožen spomin in molitev!

○ **Izlet Stokovne zveze javnih nameščencev in Organizacije javnih nameščencev, somišljenikov SLS v Kamniku** bo v nedeljo dne 11. julija. Odhod z drugim vlakom ob tri četrti na osem z glavnega kolodvora. Člani in prijatelji, pridite z družinami! — Odbora.

Maribor

□ **Tajništvo SLS za mesto Maribor** posluje ob sredah in sobotah od 3 do 6 popoldne in ob nedeljah ter praznikih od 9 do 12 ure dopoldne v mestnem tajništvu SLS v društveni sobi na Koroški cesti 1. Vsak drugi dan pa je tajnik somišljenikom na razpolago od 8 do 12 dopoldne in od 3 do 7 popoldne v glavnem tajništvu SLS na Aleksandrovi cesti 6, palača Zadrudne gospodarske banke. Tajništvo daje brezplačna pojasnila in davčnih, vojaških, personalnih, penzijskih in drugih zadevah. Ob navedenih uradnih urah na Koroški cesti 1 so vsakemu na vpogled tudi novi volilni imeniki za sreske in skupščinske volitve. Opozarjamo vse somišljenike, da se radi zglašajo in poslužujejo našega tajništva.

□ **Krščanska ženska zveza** naznanja svojim izletnikom, da je v soboto dne 10. julija ob pol 8 sv. maša v Frančiškanski cerkvi. Po sv. maši se zbirajo izletniki pred cerkvijo, in se obenem razdelijo izkaznice in vozne karte. Odhod vlaka iz glavnega kolodvora je točno ob 9.40 dopoldne.

□ **Lepo delo mariborskega umetnika.** Mariborski kipar-umetnik g. Ivan Sojč je dogotovil te dni nov krasen oltar za župno cerkev v Cankovi. Oltar je v romanskem slogu in ima na sredini kip Srca Jezusovega, levo in desno od glavnega kipa sta dve s srebrom tonirani skupini reliefov. Desni relief predstavlja tri k Srcu roke stegajoče prosjake, levi skupino v Jezusa zročih kmetov. Z umetniškim okusom in tudi za kmetsko oko priključivo izdelani oltar bo žel med Prekmurci pohvalno priznanje.

□ **Tridesetletnica mature.** Mariborski g. župan dr. J. Leskovicar je povabil na 5. t. m. v Maribor 12 tovarišev na kratko proslavo 30 letnice gimnazijske mature. Gospodje so začeli 30 letnico s sv. mašo v Alojziji cerkvi, ob 12 je bil skupen obed pri Zamorcu in ob 4 popoldne ogled falske elektrarne. Na slavnost je bil povabljen kot svoječasni profesor g. Jerovšek.

□ **Nov ravnatelj na moškem učiteljskišču** g. prof. Kadunc, dozda v službi v Derventi v Bosni, je prevzel v ponedeljek 5. t. m. ravnateljske agende od g. msgr. prof. Kržeta.

□ **Osebnost.** Dr. Potočnik, novoimenovani ravnatelj na ženskem učiteljskišču, je nastopil 4. t. m. svoje ravnateljsko mesto.

□ **Ogledovanje Fale.** Skoro vsaki dan prihajajo izletniki, posebno iz Maribora, da si ogledajo Falsko elektrarno, da je že nastal pregovor: Hvala Bogu, da imamo vsaj Falo! — Voditelj samemu pa je nenapovedan in nepričakovan obisk večkrat v neprimerno. Zato je vodstvo podjetja odredilo, da se more vršiti ogled elektrarne le od 15 do 17 in na podlagi dovolila, ki ga izdaja pisarna falske elektrarne v Mariboru, Aleksandrova cesta 14, kar naj vsi izletniki upoštevajo.

□ **Obvestilo.** Vodstvo panorame obvešča, da je panorama od 6. julija do 15. avgusta odprta le ob sobotah in nedeljah.

□ **Stanovanjsko sodišče** bo dodelilo sledeča stanovanja: 1. Tržaška cesta št. 9 I. 5 sob, 1 kabinet za služkinjo in kuhinja od stranke Dominik Škerbec. 2. Gospodska ulica št. 17 I. 4 sobe, 2 kabine in kuhinja od stranke Marija Rogina. 3. Einspielerjeva ulica št. 22 I. 2 sobi in kuhinja od stranke Ivan Medanič.

Ogledali smo si katedralo, potem pa cerkev Najsvetejšega zakramenta, kjer je v velikanski monštranci neprestano izpostavljeno sv. R. Telo.

Z dvigalom smo poleteli na 750 čevljev visoki nebotičnik Woolworth Building, ki ima 52 nadstropij. Hrvatje pravijo takemu velikemu neboder, Angleži pa »nebo praskač«. Od tod je najlepši celotni pogled na mesto. Poleg drugih zanimivosti si bomo posebno zapomnili veliki ribnik, kjer žive ribe vseh mogočih vrst, nekatere v naravnost razkošni krasoti. Ta »ribji zavod« ima ves dan polno obiskovalcev.

Naši rojaki, ki so bili podnevi zaposleni v službi, so prišli ob pol osmih k slovesnemu blagoslovu, pri katerem je našemu škofu asistiral vsa duhovščina. V cerkev smo šli v sprejedu iz župnišča, kar je napravilo lep vtis v to čisto židovsko okolico. Cerkev je bila napolnena polna Slovencev, močan pevski zbor in vse ljudstvo je navdušeno pelo zahvalno pesem, ki jo je intoniral naš ljubljani vladika. Pri blagoslovu smo gorko začutili, kako nas v ljubezni družji vse presveta Evharistija. Govor, ki ga je imel gospod knezoškof pred službo božjo, je bil jasen program, po katerem naj bi rojaki v tujini našli pravo časno in večno srečo.

Prisrčen je bil po večernicah družabni večer, ki so ga priredili njihova katoliška društva. Nastopila je godba na pihala, pevska zbor »Domovina« in »Danica« ter tamburaški zbor. Ameriško in našo himno je pela vsa

4. Dajnkova ulica baraka 8 a, soba št. 5 1 soba s štedilnikom od stranke Ivan Mori. 5. Studenci, Aleksandrova cesta št. 60 v podstrešju, 1 soba in kuhinja od stranke I. Šubic. 6. Razvanje št. 48, 1 soba s pečjo, od stranke Marija Kraner. 7. Ruše št. 50, 2 sobi in kuhinja od stranke Simon Jurko. 8. Prešernova ul. št. 2, III. nadst., 2 sobi in kuhinja (Maribor), od stranke Marija Sepišnik. Tozadavne prošnje je treba vložiti najkasneje do 8. t. m.

□ **Knjižničar V. Heinz** je umrl pretekli ponedeljek zvečer po daljšem bolehanju. Pokojni je bil izreden strokovnjak v knjižničarstvu in je vedel za vsako književno delo, s katerim je tudi postregel. Dasi Nemec, je vendar pazno zasledoval književni trg slovenske in po vojni tudi slovanske literature. Pogreb pokojnika se vrši v sredo 7. julija ob 17. uri iz Maribora v Kamnico, kjer ga polože v rodbinski grob.

□ **Vlom.** V noči od preteklega petka na soboto je bilo vlomljeno v skladišče trdke Golez v Einspielerjevi ulici. Storilci so odnesli tri gonilne jermene, več zavojev barv in lakov v skupni vrednosti 10 tisoč dinarjev. Policija je aretirala nekaj oseb, ki so bile pri vladu udeležene. Našla je pri njih ukradene jermene, razrezane na kose.

□ **Ruška cesta** je vsled zadnjih nalivov posebno veliko trpela. Ob strmi strani ob Dravi se cesta neprestano ruši, tako da preti nevarnost, da se nekega dne cela cesta zapelje v Dravo. Mariborski okrajni zastop je dovolil 30 tisoč dinarjev za napravo kamenite škarpe na najbolj nevarnih mestih.

□ **Pri carinarnici** v Mariboru je nastopil službo revizorja g. Ljuba Dabinovič, dozda dodeljen carinarnici v Metkoviću.

□ **Izgubljena ovrtnica.** Soprog nekega tukajšnjega kapetana je v Kerkovi ulici izgubil dragoceno ovrtnico iz biserov z zlato zaponko, v kateri je vdelen rubin, obkrožen z dijamanti. Pred nakupom se svari. Pošten najditelj naj odda ovrtnico na policijskem komisarijatu.

Ptuj

⊕ **Iz oporoke dr. Jurtele.** Lep dar dijaški knjižnici. Rajni dr. Jurtele je imel tudi lepo knjižnico. Skoraj vse knjige so lepo vezane. Slovenske leposlovne knjige je zapustil dijaški knjižnici državne realne gimnazije v Ptuj. Gospodarske knjige pa je namenil bodoči gospodinjki šoli pri Sv. Andražu, ki se bo ustanovila na Jurtelevem posestvu. Na željo vdove gospe Jurtele je knjižničar prof. Sovre že odbral knjige za dijaško knjižnico. Razen del naših pisateljev je dobila knjižnica tudi vse letnike Ljubljanskega Zvona v originalni vezavi in vse letnike Slovana. Tako je z Jurtelevim volilom izpolnila slovensko čtivo, ki ga prejšnja nemška gimnazija ni imela.

⊕ **Orlovski prireditve ptujškega okrožja** se je vršila dne 4. julija na Hajdini pri Ptuj. Dopoldne božja služba, popoldne pa telovadni nastop, ki je bil precizen. Vprav takrat ni deževalo. Seveda je slabo vreme odvrnilo marsikatega, ki se je mislil prireditve udeležiti. Popoldne je lepo govoril gospod dr. Jeraj iz Maribora.

★ **Iz sodnijske službe.** Premeščen je sodnik Adolf Hudnik na lastno prošnjo iz Ptuja v Ljubljano.

⊕ **Kolesarsko društvo Zvonček** v Ptuj naznanja, da se bo vršilo žrebanje efektne loterije dne 22. avgusta t. l. in ne, kakor je bilo prvotno namenjeno, dne 4. julija.

Novo mesto

S čudne vrste deliktom se je bavil v ponedeljek tukajšnji kazenski senat. Na zatožni klopi je sedelo 5 kazencev — Martin Dežman, Andrej Trpin, Josip Stangelj, Alojzij Intihar in Ivan Mrvar, katere dolži obtožnica, da so 27. junija 1926 v jetniški okrožni sodišči v Novem mestu nasilno prodrli iz celice šte. 7 ter delali nasilje ključarju

dvorana. Med pozdravnimi govori, ki so jih imeli pri sprejemu imenovani gospodje, je bil posebno navduševalec govor g. Grdine, ki je poudarjal posebno pomen tesne zveze s slovensko duhovščino in važnost katoliškega društvenega gibanja. Počutili smo se kakor doma in po končanem programu se je vsak potrudil, da bi prav od blizu videl našega škofa — očeta in dobil kakega znanca med romarji. Po gniljivi deklamaciji, ki jo je imel učenec Vinko Ovca, sta dobila oba škofa po en krasen šopek iz krasnih rdečih nageljev in belih vrtnic. Na koncu se je moral g. knezoškof še enkrat pokazati na odru. Spomin na ta dan bo ostal neizbris.

V četrtek 17. junija je bila zopet polna cerkev pri sv. mašah. Malo pred poldnem smo se poslovili od gostoljubne hiše Rev. Kerubina Beglja in se z avtomobili odpeljali na postajo. Redarstvo nam je skozi newyorško gnečo šlo kar najlepše na roko. Proti Chicagu nas spremljajo Rev. Ažbe, Rev. Oman in Mr. Grdina.

OBLEKE

izgotovljene in po meri dobite najceneje pri tvrdki

LOŽAR & BIZJAK

LJUBLJANA - Sv. Petra cesta šte. 20.

jetniškemu pazniku Francetu Kupcu s tem, da so ga potegnili v celico, spodbili na tla, mu odvzeli ključ do celice šte. 10, ga opraskali po obrazu, vratu in rokah ter mu izbili zob v zgornji čeljusti. Ključ do celice šte. 10 so si prisvojili zato, da bi oprostil preiskov. jetnika Ivana Jeketa. Beg se jim ni posrečil, ker sta prišla Kupcu na pomoč vratar Fr. Radi in strojnik Valentin Kržišnik. — Obtoženci so krivdo priznali. Povedali so vsi, da je Dežman prvi skočil na paznika, Trpin in Intihar sta mu prišla na pomoč, dočim je imel Stangelj opravka s ključji, da odpre Jeketu in da skupno uidejo. Vsi so bili spoznani za krive in obsojeni vsak na dve leti robije (težke ječe) s postrili. Razpravo je vodil dvorni svetnik Luznar, obtožbo je zastopal drž. pravdnik Barle. Razpravna dvorana je bila polna poslušavcev, ki so v prvi vrsti prišli gledat obtožence, ki so vsi vkovani v verige. Kazen so obtoženci sprejeli povsem mirno.

Kamnik

Nova sv. maša Dne 4. julija je daroval svojo prvo daritev v tukajšnji nadžupni cerkvi novomašnik g. Vilko Fajdiga. Nadžupna cerkev je bila naravnost umetniško dovršeno okrašena. G. spirital dr. Ciril Potočnik je v prekrasnem govoru očrtal dostojanstvo, blagoslov in milosti ter trpljenja polno življenje pravega duhovnika. Med slovesno sv. mašo je dovršeno in z nenavadno precioznostjo pel cerkveni zbor jubilejno mašo s spremeljevanjem orkestra ter dokazal, da je še vedno na višku, ko ima zbrane vse svoje moči. Po končani sv. daritvi so povabljeni odšli v okusno ozaljšano dvorano Kamniškega doma, ki so jo spretno in marljivo roke članov in članic društva Kamnik prav lepo okrasile. Verno ljudstvo je zopet tako sijajno pokazalo svojo ljubezen in spoštovanje do mašniškega stanu. Čestitamo staršem, bratom in sestram g. novomašnika, ki ga že kot semenišnika v Ljubljani poznamo kot navdušenega delavca za vse dobro in lepo.

Kočevje

Nova hranilnica. S 1. julijem se je otvoril v hiši trgovca g. H. Hönigmannu denarni zavod. Hranilnica in Posojilnica, zadruga z neomejeno zavezo. Himen. Poročila sta se gđc. Natalija Petrovič, knjigovodkinja tvrdke »Tekstilana« d. d., z g. Stanikom Bavdekom, uradnikom okr. glavarstva v Brežicah.

Nov list. Te dni bo izšel tu nov gosodarski list z naslovom »Wirtschaftliche Rundschau«.

Osebnost. Knez Auersperg je imenoval za strokovnega šefa na svojem veleposelstvu v Kočevju inž. Frana Stiglica, ki je svoje mesto že prevzel. Nekaj statistike. V Kočevju je 28 trgovin, 23 gostilen in 2 hotela. Ali ne bi bilo dobro, če bi bila vsaj ena izmed teh gostilen brezalkoholna?

Novo žago gradi g. Jakomini, kovač v Kočevju. Tako bomo v kratkem imeli v mestu štiri žage.

Popravek. V notici »Umrla je...« v zadnjem dopisu iz Kočevja mora stati mesto ga. Grete Gattler gđc. Grete Satter.

Hrastnik

Poplava. V nedeljo popoldne je bila tukaj velika poplava, tako da je komaj avto od večernega vlaka vozil in so morali ljudje izstopiti.

Umrla je nad 70 let stara delavka Apolonia Skaza. Vojna je vzela pokojnici dva sina. Ostala je sama in je šla leta 1917. k rudniku, da si zasluži malo pokojnino. Zelo težko je hodila na delo in je komaj čakala, da stopi v pokoj, ki ga pa ni dočakala. Naj v miru počiva!

»Demokracija« v delavskem centru, to je pri Senici v koloniji v nedeljo sklicali shod z namenom, da ustanovijo narodno strokovno organizacijo. Ker na shod ni prišlo nič ljudi, se ni mogel vršiti. Demokratska pšenica noče v klasje.

Sivalni tečaj. Ker je v Hrastniku mnogo deklet, ki morajo iskati službe, ko stopijo iz šole, je sklenil odbor kat. izobr. društva, da priredi parnišni tečaj za šivanje. Ta namera je hvale vredna, ker take deklice, ki znajo šivati, dobe boljše službe. Zato sklicuje društvo v nedeljo 11. t. m. popoldne ob 3 sestanek deklet in staršev. Deklice, ki se želijo naučiti šivati, naj se na sestanku prijavijo.

Seja druge rudarske skupine se je vršila v nedeljo popoldne pri g. Ivo Plazniku.

Na Dolu pri Hrastniku je umrl mizar in posestnik Erjavc. V bivši Peklarjevi hiši je prevzel gostilno g. Jakob Drakšler, župan in trgovec na Dolu.

Umrl je v torek zjutraj upokojeni tesar Franc Dolinšek. Bil je krščanskega mišljenja in zelo priljubljen.

Rogaška Slatina

Pomočnik železniškega ministra inž. Košutič se je mudil nekaj dni na Slatini. Prišel je nadzorovat gradnjo železniške proge med Rogatecem in Krapi.

Med gosti na Slatini se nahajajo odlični srbski politiki min. na razp. g. Nastas Petrovič.

Pevski zbor »Glasbene Matice v Mariboru« je na svojem koncertu preteklo soboto z obudovanja vredno dovršenostjo izvajal posamezne točke bogatega in pestrega sporeda. Pel je izbrane moderne komponirane pesmi. Dinamika je bila na posameznih mestih naravnost sijajna. — Obisk pri koncertu pa ni bil tak, da bi delal številnemu zboru veselje. Čudimo se zlasti nekaterim srbskim gostom, da brezbriznostjo, ki nas boli, prezejo take prireditve. Gostom iz Madžarske tega ne smemo zametiti, toda tistim, ki se radujejo »naše« Slatine, tega ne pozabimo.

Akademija ljudske šole. Dne 29. junija popoldne ob 4 je imela tukajšnja ljudska šola v topliški dvorani svojo akademijo. Vse točke bogatega sporeda so se izvršno rešile. Vsi so občudovali tako izborno izvežbane pevce in pevke. Uspeh akademije se mora oceniti kot prvovrsten. Akademija je bila delo novega nadučitelja gospoda Jurija Kisligerja. Dela mu vso čast in daje mu brez dvoma zadoščenje za velik trud, ki ga je gotovo imel, da je tako izvežbal in discipliniral učence in učenke.

Ljubno ob Savinji.

Smrtna kosa. Dne 3. t. m. je umrl po kratki bolezni v 76. letu svoje starosti posestnik Janez Golob, p. d. Volovlek. Pokojnik je bil res pravi krščanski mož; bil je skozi dolgo let naročnik »Slovenskega gospodarja« in zvest pristaš SLS. Blagemu pokojniku časten spomin! N. v. m. p.!

Barbarstvo. Pred kratkim so neznani zlikovci v žagi Fr. Bačuna ponoči razrezali jermenje, ki je vezalo kolesa. Škode je več tisoč dinarjev.

Visok obisk. V nedeljo 4. t. m. nas je obiskal g. Albin Prepeluh, ki je boja imel sestanek z Radičevimi pristajali, če jih je še sploh kaj.

Poravnajte naročnino!

Laško

Tatvina, 14. junija so videli ljudje tri »vandrovec«, da gredo proti župnišču; dva sta bila obična, eden pa bos. Obuta se prikažeta v kuhinji in prosita brane, bosi pa med tem časom smulne preko dvorišča v čumato, kjer ima hlapec svoje reči, ter mu izmakne pošteno prislužene denarje. Tako so se ti trije »vandroveci« skazali kot mojstri, ki znajo vleči »barko«, a orožništvo bo poskrbelo, da pridejo v roke pravice.

Slovesnost pri Sv. Mihele. Ta cerkev je dobila leta nova zvonova. V soboto 26. junija so ju na kolodvoru sprejeli ter na lepo okinanih vozovih peljali s štirimi pari volov na hrib k Sv. Mihele mimo pivovarne, ki je pozdravljala z narodno zastavo, kar je vsem ugajalo. V nedeljo 27. junija sta se zvonova slovesno blagoslovila. Po blagoslovitvi je imel biser gospod Rudolf Dergan, trgovec v Laškem, jednat nagovor, pa povdaril, kako se veselijo novih zvonov ne samo farani, temveč vsi mnogostevilni častilci sv. Mihaela, ki so se v tako obilnem številu zbrali k slovesnosti. Po službi božji so zvonova potegnili v zvonik. Na enem zvonu, ki so ga vlekli v zvonik, je stal korajžni fant, zidar Krajnc. Vse se je izvršilo naglo in brez najmanjše nesreče. Zvonova je vili zvonarna Bühl. Njun glas je čist in milodoneč. Slovesnost ostane gotovo vsem v dobrem spominu.

Št. Jurij ob juž. železnici.

Prvo sv. obhajilo. Dne 20. junija se nam je v župnijski cerkvi nudil genljiv prizor. 53 otrok je pristopilo prikratk k mizi Gospodovi. Lepo petje, globok v srce segojot govori, pogled na belo oblečene deklice, na goreče sveče, vse to je vzbudilo v gledalcu spomine na davno preteklo dni brezskrbne otroške dobe. Dan prvega sv. obhajila je pač najlepši in najsrečnejši za otroke, a tudi dan veselja za starše. Po sv. maši so gospodične učiteljice v šoli ljubeznivo pogostile prvoobhajilce. Bog jim plačaja!

Vidov dan. Prošljava Vidovega dne se je vršila v šolski telodvalnici in je imela letos prav domači slovenski značaj. Poleg petja in deklaracij sta bila tudi dva posrečena telovadna nastopa. Deklice so ob tej priliki razstavile svoja ročna dela, ki so pričala, da ni bil zastoj trud gospodične učiteljice.

Povodenj. Dolgotrajno deževje ni ostalo brez posledic. Peščenica in Voglajna sta izstopili in preplavili daleč naokoli dolino ter odplavili tudi mnogo krme.

Slovenska krajina.

Murska Sobota. Zdi se, da epidemija škrlatne v Slovenski Krajini. Sicer je obbolela tudi tu v Soboti neka deklica, ali vobče se lahko trdi, da so stroge odredbe zdravstvenih oblasti zašle in da se je epidemija zadržala. Smrtnih slučajev ni več. Skoro vsi otroci in tudi nekateri odrasli so se dali cepiti zoper njo. Stanje v bolnici je že doseglo okrog 140, toda med temi so večinoma že skoro zdravi rekonvalescenti. Ker so pripeljali iz Ljubljane eno Deckerjevo barako, zato gimnazijskega poslopja ni bilo treba porabiti za zasilno bolnico. Žal, da se je začetek epidemije nekoliko preveč zanemaril in da je ljudska nepoučenost tolikšna. Žrtve tako smrtno in druge, ki jih škrlatinka pušča za seboj, so pač težke in daj Bog, da se ne ponovi več kaj takšnega. Če kje v Sloveniji, potem je gotovo v Slovenski Krajini potrebno, da se vslo uvede nekaj puka o ljudski higijeni.

Požar. Janezu Vašu, posestniku v Selu 62, je uničil 24. junija ogenj vse gospodarske poslopje, precej sena in več gospodarskega orodja. Med tem slomorenico. Ker je bilo poslopje že staro, škoda ni prevelika in je večinoma krita z zavarovalnico. Došli gasilci so preprečili, da se požar ni razširil.

Kredit za prekmurske vojne invalide-agrarce. Na prošnjo krajevnega odbora zveze vojnih invalidov v Murski Soboti je zadnji izredni občni zbor zveze vojnih invalidov v Ljubljani odobril kredit v višini 50.000 Din kot brezobrestno posojilo za prekmurske agrarce invalide, kateri so dobili stavbišča in si sedaj postavljajo hiše.

Dokležovje. Prejšnjo nedeljo se je otvorila naša postajica za osebni promet. Dolgo smo čakali na ta važen dogodek. Pet velikih občin je s tem rešeno dolgo poti na oddaljenih postajah. Zato pa smo tudi prvi vlak, ki se je ustavil na naši postajici, lepo pozdravili in okrasili v venci in zelenjem. Na postajici smo postavili veličasten slavolok, ki je

kazal potnikom, kako smo si želeli lastne postaje. Po pozdravnih govorih so ljudje iz sosednjih vasi napolnili vlak in se peljali do Sobote. Mogoče se je razlegala slovenska pesem iz vlaka. To je bila za nas druga otvoritev prekmurske železnice. Železniški upravi pa hvala, da je poslušala naše prošnje glas.

Dopisi

Mengeš. Orlovski odsek in orliški krožek prireditelja v nedeljo 11. julija svojo javno telovadbo z bogatim sporedom. Najzanimivejša točka bo šlafečni tek med odsekom Mengeš in Homec. Po telovadbi bo ljudska veselica na vrtu g. Kralja. Zato vabimo vse prijatelje orlovstva, da pridite v nedeljo v prijatni Mengeš!

Prošljava obletnice ustanovitve podružnice Jugoslovanske Matic v Šmarjeti ob Pesnici. V nedeljo 11. t. m. ob 3 popoldne priredi naša podružnica Jugoslovanske Matic skupno s šolskim upraviteljstvom veliko narodno slavnost »Domovinski dan« kot obletnico svoje ustanovitve. Ob 3 je slovesen sprejem gostov, nato vrtna veselica s petjem in kratkimi prizori šolske mladine in domačega pevskega zbora. Sodeluje tudi pevski zbor »Jadranci« iz Maribora in druga društva. Za prosto zabavo skrbe: šaljiva pošta, srečolov, dalje šotori, kjer se bodo prodajali pristni kmetijski gibanji, kava, slaščice itd. Vstopnina je 4 Din. Za goste iz Maribora bodo poceni na razpolago kmetijski vozovi, pač pa prosimo, da nam število teh gostov prej javite.

Par novic od severne meje. Zadnji nalivi in neurja so močno škodovala žitnemu polju ob vsej severni meji. Rž in pšenica sta polegla in sedaj bo vse segnilo, ako se nebo ne zjasni in ne posije solnce. Pri Mariji Snežnici, ki leži tik ob meji, je te dni udarila strela v drevo, blizu katerega je stala neka ženska, katero je na srečo udar strela le omamil. — Večjega posestnika pri Mariji Snežnici je brenil konj tako močno v trebuh, da je par dni za tem umrl. Pri Ferku so se kosci med seboj nekaj sporekli in iz prerakanja je prišlo do pretepa in med ruvanjem je eden od koscev drugega močno ranil s koso. Na vso severno mejo so pošiljali do pred kratkim kupe žerjavove »Domovine«, ki je pa romala vsa nazaj v Ljubljano. Značilno za vsiljivost tega lista je dejstvo, da so ga poslali tudi Nemcem, ki sploh ne razumejo slovenski.

Orel

Ljubljana-Sv. Peter ima danes ob 8 zvečer obdani zbor v običajnih prostorih. Pridite vsi! Točnost! — Predsednik.

Polica. Za orlovsko prireditve dne 11. julija je polovična vožnja po železnici dovoljena.

Vsem udeležencem orlovskega tabora na Polzeli v vednost in ravnanje: Na prireditvenem prostoru bo poslovala posebna kuhinja. Kdor želi kosilo, naj se prijavi. Cena 10 Din. (Juha, meso, dve prikuhi). Na podlagi prijave bo vsak prejel izkaznico za kosilo. Prijava je nujno potrebna, ker se bo kuhalo samo za prijavitelje ter se lahko zgodi, da bodo ostali neprijavljeni brez kosila. Istotako prosimo prijave od onih, kateri se pripeljejo z vozom, da lahko pravočasno preskrbimo hleve za konje. Le prijaviteljem bo mogoče preskrbeti hleve v bližnji telovadnici. Polovična vožnja pod navadnimi pogoji dovoljena. Izkaznice se bodo dobile v pisarni pripravljalnega odbora, kateri bo posloval v posebnem šatoru na telovadišču. Za vsa pojasnila, prijave itd. naslov: Franc Turnšek, Breg, Polzela.

Prosv. zveza v Mariboru.

Prosvetni dan v St. Ilju v Slov. goricah. Dne 18. jul. je za St. Ilj in vse obmejne župnije severno od Maribora prosvetni dan s sledečim sporedom: Popoldne: Ob 10 slovesna služba božja. Po sv. opravi luč zunaj pri cerkvi prosvetno zborovanje, na katerem govore odposlanci Prosvetne zveze v Mariboru.

Popoldne: Ob dohodu vlaka sprejem Orlov na kolodvoru, sprevod v cerkev, kjer so slovesne večernice. Ob pol 4 javen telovadni nastop mariborske srenje pred Orlovskim domom. Sodeluje godba kat. omladine iz Maribora.

Knjige in revije

Karta Plitviških jezer. Inž. Nikola Turkalj v Slunju je izdal pregledno karto Plitviških jezer v merilu 1:50.000. Karta ima praktično obliko dopisnice. Cena je komadu 5 Din in se dobi pri avtorju.

Gospodarsvo

Dunajsko pismo.

Dunaj, 5. julija.

Večina avstrijskih delniških družb je že objavila svoje zlate otvoritvene bilance kakor tudi bilance za lansko leto. Splošno se je mislilo, da bodo družbe izkazovale večje kapitalije, toda objavljene bilance kažejo, da je Avstrija — kakor vse druge države, ki so šle skozi inflacijo — izgubila ogromen del narodnega premoženja. V naslednjem podajam v tisočih šilingov pregled kapitalov in rezerv najvažnejših delniških družb v Avstriji:

Banke: Creditanstalt 50.000, rezerve 20.000; Wiener Bankverein 40.000 — 20.000; Escomptegesellschaft 37.000 — 22.500; Bodenkredit 30.000 — 20.000; Unionbank 28.000 — 8000; Merkurbank 12.000 — 4000.

Industrija, promet, trgovina: Donau Dampfschiffahrt 18.860 — 18.860; Graz-Köflach 29.991 — 12.560; Staatsbahngesellschaft 25.169; Perlnöser (stavbna) 15.400 — 15.390; Alpine 60.000 — 42.000; Schrauben Brevillier 12.000 — 7200; Waffen Steyr 15.120 — 10.880; Felten 10.125 — 4050; Hutter Schrantz 12.000 — 4000; Krupp 25.500 — 9000; Oweag (električna) 12.000 — 3200; Veitscher Kohle 10.000 — 8000; Neusiedler (papir) 12.500 — 12.500; Leykam (papir) 12.000 — 5600; Steyrermühl (papir) 12.800 — 5760; Hanf, Jute Textilgesellsch. 11.719 — 11.719; Semperit 16.800 — 6800; Eisenbahnverkehrsanstalt 10.800 — 2700.

Zadnje čase se opaža močna kriza. Ker naenkrat ima Dunaj, ki že od poloma Depositionbanke leta 1924, ni imel večjih polomov, zopet svoje »Krache«. »Erster Wiener Konsumverein«, ki ima 60.000 članov, okoli 15.000 hranilcev in 40 prodajalen na Dunaju je zaprosil za uvedbo poravnalnega postopanja. Pasiva znašajo čez 6 milijonov šilingov, od tega hranilne vloge 4 milijonov šilingov. Zavod nudi 40% poravnavo.

V težkoče je zašla tudi »Zentralbank deutscher Sparkassen«, ki pa poskuša zainteresirati berlinski kapital.

Te dni so listi objavili statistiko o uvozu živine v Avstrijo lani. Iz te statistike posnemamo, da je lani Avstrija uvozila 212.000 prešičev, od tega iz Poljske 559.000 glav, iz Romunije 117.000; iz Ogrske 81.000, iz Jugoslavije 451.000, iz Rusije (!) 2000 in iz Češkoslovaške 2000. Kje so časi, ko je bila večina dovoza na dunajski trg iz Jugoslavije. Poljska je popolnoma zavzela avstrijski trg. Vpolov in krav je Avstrija lani uvozila 144.000, od tega iz Ogrske 67.000, iz Romunije 33.000, iz Jugoslavije 29.000, iz Češkoslovaške 8000 in iz Poljske 7000. Uvoz konj je znašal lani 27.000 kom., od tega iz Ogrske 16.000, iz Jugoslavije 6000 in iz Poljske 5000.

Na naslov »Révue économique et financière« v Belgradu. Iz gospodarskih krogov smo prejeli sledeči dopis: Belgrajska Révue économique et financière prinaša v svoji zadnji t. j. junjski številki letos priložilo, ki vsebuje natančno statistiko bilanc belgrajskih bank za leto 1925. Tu imate bilance vseh 60 belgrajskih bank. Tudi lansko leto je imela revija podobno priložilo bilanc za 1924. To objavljanje je v interesu našega gospodarstva. Zdi se nam pa potrebno omeniti, da bi bilo dobro publicirati tudi bilance denarnih zavodov v ostali državi. Saj imamo v Zagrebu in Ljubljani velike banke, katerih bilance so gotovo bolj vredne reklamnega publciranja kakor pa kaki zakotni

belgrajski malenkostni zavodi. Sicer je na reviji zapisano »Révue... de Belgrade«, vendar vemo, da bi morala biti ta revija revija cele države, ker uživa menda državno podporo. Zato naj uredništvo revije stremi k popolni sliki našega gospodarstva, ne pa kakor je podana dosedaj samo delna.

Dividende. Trboveljska premogokopna družba od 1. julija Din 30.— (lani isto); Delniška dr. pivovarne Union Din 6.— (lani 10) za 1924-1925; Tvrnica za dušik Ruše d. d. Din 10.— (lani 7.50) od 1. julija; Merkantilna banka Din 8.— (lani 10) od 1. julija; Jugoslovanske tekstilne tvornice Mauthner Din 5.— (lani isto) od 26. junija 1928.

Konkurz. Razglašen je konkurz o imovini tvrdke Elektro-Company, družba z o. z. v Ljubljani; roki: 12. julij, 13. september in 27. september; o imovini Matije Rajha, trgovca v Brezovju, pošta St. Jurij ob južni železnici, roki: 20. julij, 1. avgust in 10. avgust.

Občni zbori. »Kovinar«, prva jugoslovanska metalurški industrija d. d. v Mariboru v posvetovalnici Posojilnice dne 20. julija 1928 (bilanca 1925).

Trboveljska premogokopna družba. Iz poslovnega poročila Trboveljske posnemamo, da je znašala lani produkcija premoga 1.518.550 ton (leta 1924. 1.560.810 ton in 1923. leta 1.318.805 ton). Oddala je lani 1.517.184 (1924. leta 1.535.217 ton). Cementarna v Trbovljah je producirala lani 1980 vagonov (1924. leta 1964 vagonov in 1923. leta 1523 vagonov). Apnenice v Zagorju so dale lani 806 vagonov (1924. leta 1156 vagonov in 1923. leta 1324 vagonov). V apnenicah imajo nove kurilne naprave in je pričakovati znatnega povišanja produkcije. — Davkov je plačala družba lani 27.795 tisoč Din, čisti dobiček je znašal 38.289.000 Din (1924. leta 38.531.000 Din, davki 1924. leta 16 milijonov 212 tisoč Din).

Stabilizacija grške valute. Grška vlada je dala švedski tvrdki Aloig v zakup za dobo 28 let svoj monopol vžigalice. Zato dobi od tvrdke, od konsorcijske švedskih bank in vžigalnice trasta Svenska Tandstickör 1 milijon funtov šterlingov, ki jih porabi izključno za stabilizacijo drahme.

Inozemski kapitali v Nemčiji. Po statistiki »Berliner Tageblatt« je Nemčija v prvi polovici t. l. dobila za 893 milijonov mark inozemskih kapitalov. Lani je dosegel dotok tuje kapitala v Nemčijo vsoto 1466 milijonov mark.

Borza

Dne 6. julija 1928.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.486—13.526 (13.48—13.52), Italija 192.966—194.166 (198.90—200.10), London 275.05—276.25 (275.05—276.25), Newyork 56.46—56.76 (56.3385—56.6835), Pariz 150.06—152.06 (154—156), Praga 167.383—168.383 (167.38—168.38), Dunaj 7.986—8.026 (7.9858—8.0258), Curih 10.9455—10.9855 (10.9455—10.9855), Amsterdam 22.73—22.83 (22.68—22.78).

Curih. Belgrad 9.14 (9.14), Budimpešta 72.30 (72.30), Berlin 122.95 (122.95), Italija 17.70 (18.075), London 25.115 (25.1275), Newyork 516.50 (516.625), Pariz 13.73 (13.925), Praga 15.31 (15.80) Dunaj 73 (73), Atene 6.325, Bukarešt 243.75, Sofija 3.725 (3.725), Madrid 33, Bruselj 18 (18.60), Amsterdam 207.10, Kopenhagen 136.92, Stockholm 138.462, Oslo 113.40.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posojilo 72.50 den., vojna odškodnina 306 den., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—195, zaklj. 195, Lj. kreditna 175—195, Merkantilna 100 den., Pradedion 864.50—867, Slavenska 49 den., Kred. zavod 165—175 Strojne 78—83, Trbovlje 370 bl., Veveč 102 den., Stavbna 55—65, Šešir 103 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 73—75, agrari 41—43, vojna odškodnina 307.50—308, Julij 311 bl., avgust 313—315, Hrv. esk. 101.50—102, Kred. 102—104, Hipobanka 56.50—57.50, Jugobanka 98—94, Pradedion 865—870, Ljublj. kreditna 175 den., Slavenska 55—60, Srpska 130 den., Ujedinjene banke, Sarajevo 95—105, Eksploatacija 10—15, Šešerana 270—280, Nihaj 22 den., Slavex 115 den., Slavonija 33—34, Trbovlje 330—340, Veveč 102 d.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Hrastova metrska, zdrava, suha drva, fco vag. meja 18 den., deske (smreka,

Atala.

Fr. R. Chateaubriand.

Medtem je pa Atala tako jokala in se kazala tako nesrečno, da bi bil mogoče že pripravljen bežati, kar je zadonel v gozdu krik smrti. Štirje oboroženi možje so se vrgli name: odkrili so naju in vodnik vojske je zapovedal, naj naju zasledujejo.

Atali, ki je bila zaradi ponosnega vedenja podobna kraljici, se ni zdelo vredno govoriti s temi vojniki. Zaničljivo jih je pogledala in odšla k Simaganu.

Ničesar ni mogla zame storiti. Moje straže so podvojili, vezi pomnožili in mojo ljubljeno so odstranili. Pet noči je prešlo in zagledali smo Apalašuklo, ležečo na bregu reke Šata-Uše. Takoj so me okrasili s cveticami; obraz so mi pobarvali z modro in rdečo barvo; v nos in ušesa so mi pritrčili biserov in v roko so mi dali šišku.

Tako okrašen za daritev, stopim v Apalašuklo med opetovanim kričanjem množice. Bilo je po meni, kar se naenkrat zasliši šum školjke in Miko, ali glavaru rodu, zapove, da se zbero.

Moj sin, ti poznaš muke, s katerimi divjaki mučijo vojne ujetnike. Krščanski blagovestniki so, z nevarnostjo svojega življenja in neutrudljivo ljubeznijo do bližnjega, že pri več rodovih dosegli, da namesto groznega sežiganja nastopi še dosti mило suženjstvo. Muskogulji še niso sprejeli te navade, toda precejšen del se jih je izrekel v njen prid. Da bi se o ti važni zadevi posvetovali, zato je Miko sklical Sašeme. Peljali so me na kraj zborovanja.

Ne daleč od Apalašukle se je vzdigovala na osamljenem hribu zborovalnica. Trije krogi stebrov so tvorili lično stavbo te rotonde. Stebri so bili iz zglajenega in izrezljanega cipresnega lesa; bili so višji in debelejši in pa manj številni, čim bolj so se približevali sredini, ki je bila zaznamovana z enim samim stebrom. Z vrha tega stebra so izhajali kosi drevesne skorje, ki so pokrivali, razprostrajajo se

tudi nad vrhovi 9 drugih stebrov, hišo v obliki pretrgane pahljajce.

Svet se zbere. Petdeset starcev v ogrinjalih iz bobrove kože se razpostavi na stopnicah proti vratom paviljona. Načelnik sedi v sredi med njimi, držeč v roki pipo miru, ki je napol poslikana za vojno. Na desni strani se razvrsti petdeset žena, oblečenih v krilo iz labudovih peres. Vojni poglavarji, ki imajo tomahavke v roki, peresa na glavi in roke in prsa poslikane s krvjo, se vstopijo na levo stran.

Ob srednjem stebri gori ogenj posvetovanja. Prvi čarovnik, ki je obdan od osmih varovalcev svetišča, oblečen v dolgo obleko, in ima na glavi nagačeno sovo, natrese v plamen palminega balzama ter daruje solnce. Trojna vrsta starcev, matron in vojakov, svečniki, oblaki kadila in daritev daje posvetovanju veleznimivo krasoto.

Zvezan sem stal v sredi zbora. Ko je daritev končana, izpregovori Miko in priprosto razloži zadevo, zaradi katere so se zbrali. Potem vrže v dvorano modro ovratnico v pričevanje tega, kar je rekel.

Nato vstane neki Sašem in rodu Orla in izpregovori tako:

»Oče Miko, Sašemi, matrone in vojniki štirih rodov Orla, Bobra, Kače in Želve, ne izpremenimo ničesar na šegah svojih prednikov, sežgimo jetnika in ne omehkujemo svojega poguma. To je navada belokožcev, ki se vam vsiljuje in ta more biti le pogubna. Dajte mi rdečo ovratnico, ki naj vsebuje moje besede. Jaz sem govoril.«

In on vrže med zbor rdečo ovratnico.

Ena izmed matron vstane in pravi:

»Oče orel, ti imaš razum lise in previdno počasnost želve. S teboj hočem skleniti prijateljsko zvezo in skupno bova vladila drevo miru. Toda izpremenimo šege svojih prednikov v tem, kar imajo pogubnega. Imejmo sužnje, ki naj obdelujejo naša polja in ne poslušajmo več krikov jetnikov, ki pretresajo materinska prsa. Jaz sem govorila.«

Kakor vidimo ob viharju, da se morski valovi razbijajo, kakor vzdiguje vrtinčast veter jeseni suho listje v zrak, kakor se pri nenadni povodnji biče Meschacebeja klanja in zopet vzdiguje in kakor ve-

lika čreda jelenov, ki v notranjosti gozda buči, tako se je zbor gibal in mrmral. Sašemi, vojniki in matrone so govorile okrog in okrog ali pa vsi skupaj. Interesi se niso ujemali, mnenja so bila različna, svet se je mislil že raziti, toda nazadnje je razgal stari običaj in obsojen sem bil v smrt na grmado.

Neka okoliščina je zakasnila moje mučenje: »Praznik mrtvih« ali »gostovanje duš« se je bližal. Navada je, da med dnevi, ki so ti ceremoniji posvečeni, ne sme noben jetnik umreti. Izročili so me strogi straži in brez dvoma so Sašemi hčer Simagana odstranili, kajti nisem je več videl.

Medtem so prišli rodovi iz okolice, nekateri še več kakor 300 ur daleč, da bi praznovali »Gostovanje duš«. Na nekem oddaljenem kraju so zgradili dolgo kočjo. Na določeni dan so prebivalci vsake kočje izkopali ostanke svojih očetov iz njih zasebnih grobov in obesili so skelete po stanu in družinah na stene »skupne dvorane prednikov«. Vetrovi (vihar se je bil namreč napravil), gozdovi in vodni padci so zunaj bučali, medtem ko so starci raznih rodov med seboj sklepali pri kosteh svojih očetov pogodbe miru in zavezništva.

Praznujejo se tudi igre na čast mrtvecem, tekmovalni tek, ples in še druge igre. Dve deklici si poizkušata izviti vrbino šibo. Njeni roki skakljata po šibi, ki jo vzdigneta nad glavo. Njiju lepe noge se zapletejo, njiju usta se zadenejo, njiju sladka diha se združita; pogledata svoje matere, zardita; nato sledi ploskanje (1). Čarovnik pokliče vodnega boga, Mišabuja. Našeteje vojne velikega Zajca z Matšimanitujem, bogom zla. Govori o prvem možu in o prvi Atahenski, ki sta bila izgnana iz raja, ko sta izgubila nečolžnost, o zemlji, ki se je od bratomora pordečila, o brezbožnem Juskeki, ki je daroval pravičnega Tahuistsarona, o vesoljnem potopu, ki se je razlil na besedo velikega duha, o Masuju, ki se je edini rešil v svojem čolnu iz drevesne skorje in o krokarju, ki je bil poslan, da odkrije suho zemljo; govori še o lepi Endaji, ki jo je njen soprog s sladkimi pesmimi odvedel iz dežele duhov.

Po teh igrah in tem prepevanju se pripravljajo, da dajo prednikom večni pokop.

* Glasbeno orodje divjakov.

Priloga k LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman. 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman. 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. E. R. Haggard, Jutranja zvezda. Ed. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 22. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 23. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 24. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 25. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 26. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 27. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 28. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 29. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 30. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 31. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 32. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 33. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 34. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 35. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 36. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 37. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 38. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 39. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 40. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 41. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 42. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 43. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 44. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 45. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 46. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 47. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 48. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 49. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 50. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 51. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 52. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 53. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 54. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 55. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 56. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 57. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 58. zv. O. About, Kralj gora. 18 Din,

jelka, 20 mm, 4 m, od 16 cm naprej, I., II., III., monte, fco vag. meja 500 bl., brzjavni drogovi (smreka, jelka, bor), zdravi, ravni, obeljeni, stegnjena, ravno odžagani, od 8 do 12 m, fco vag. meja 8 vag. 300—300, krajniki, 4 m dolgi, fco vag. meja za tekoči meter 0.50 bl., celulozni les (smreka s 15% jelke), od 1—7 m dolgo, od 10—20 cm debelo na tankem koncu, fco vag. meja 250 bl. — Zito in poljski pridelki: Pšenica bačka, 76, 2%, fco vag. naklad. post. 310 bl., pšenica nova bačka, 76, 2%, za avgust, fco vag. naklad. post. 262 bl., koruza, fco vag. naklad. post. 165 bl., koruza, fco vag. Ljubljana 200 bl., ječmen, letni, fco vag. naklad. post. 170 bl., oves rešetani, fco vag. naklad. post. 195 bl., otrobi drobni, fco vag. naklad. post. 110 bl., otrobi srednji, fco vag. Domžale 150 bl., ajda domača, fco vag. slov. post. 255 bl., proso rumeno, fco vag. slov. post. 217.50 bl., fižol beli banal, fco vag. naklad. post. 160 bl., fižol mandolon, fco vag. Postojna 280 bl., riž splendo, v vrečah, brutto za netto, fco skladišče Ljubljana 690 bl.

Sport

Tekme za juniorski pokal SK Ilirije. Prijave sprejema SK Ilirija še do 8. t. m. Doslej so se prijavili klubi Slavija, Mars, Triglav, Reka, Panonija, Mladici in Ilirija. Podroben raspis se nahaja v klubovi sobi Slovenskega sporta. — V četrti tekmi 8. t. m. ob 20 v klubovi sobi SK Ilirije v kavarni »Evropa« seja medklubskega odbora, na kateri se izbere tekmece za I. in II. kolo. Na sejo se pozivajo delegati prijavljenih klubov. — SK Ilirija.

Drugo kolo nogometnih tekem za pokal LNP se je odigralo v Ljubljani pretežno nedeljo na igrišču Primorja. Dopoldne sta se sestala ob deževnem vremenu skoro brez publike Slovan in Primorje. Slednji je nastopil s kombiniranim moštvom, ki je igralo slabo, ter poleg tega še prav po nepotrebnem in prav nesportno omalovaževalo svojega protivnika. Slovan je bil večino igre v premoči in je lahko zmagal s 5:1. — Popoldanska tekma med Ilirijo in Jadranom je končala s težkim porazom Jadran. Rezultat se glasi 16:0. Dočim je nastopila Ilirija za trening za svoj nastop proti Gradinskemu v Zagrebu kompletna, je mogel postavitelj Jadran le slabo kombinirano moštvo, ki je igralo, kakor pač igra moštvo, ki se ga proti lastni volji primorja k nastopu. Kombinirani Jadran vnaprej ni imel nikakih šans napram dobro disponirani kompletni Iliriji. Resigniral je pravzaprav že dan prej, v soboto, ker ni imel na razpolago dovolj svojih igralcev. Predsednik podvezje je z ozirom na to situacijo in da se omogoči Iliriji resen trening za prihodnjo nedeljo, ko igra v Zagrebu, prvotno uvideno privolil v to, da igra Jadran, ojačen z nekaterimi tujimi igralci, le prijateljsko tekmo z Ilirijo. Del odbornikov podvezje pa se ni strinjal s tem ukrepom. Na posej za to sklicani seji je odbor v nedeljo dopoldne nato prekladal dovoljenje predsednika ter zagrozil Jadranu z globo 1000 Din, ako ne odigra pokalne tekme. — Tudi ta tekma ni bila dobro obiskana. V ostalem publika ni prišla na svoj račun, ker je bila igra enostranska. Še manj je prišla na svoj račun ta dan blagajna podvezje, v katere korist se vrše te pokalne tekme, tako da drugo kolo pokalnih tekem v Ljubljani ni imelo ne sportne ne gnotne vrednosti.

HOFF: ALI BOMO KMALU NA VISKU?

Najprvo govori Hoff o starem veku in pravi, da ni res, kar zmeraj beremo, da bi bili narodi starega veka večji in močnejši kot smo mi; olimpijske igre da nam to dokazujejo. To smo mi že davno vedeli in tudi v šoli pripovedovali. Atleti starega veka so bili povprečno dosti slabši kot so sedanj, edino harmonija med deli telesa je bila popolna. Potem pa pravi Hoff: »Kljub udobnemu modernemu življenju so uspehi atletov od leta do leta boljši; dejstvo je, da so najboljši atleti ravno v velikih mestih doma. Pred desetimi leti so trdili strokovnjaki, da bo tedanje rekorde le težko mogoče zboljšati; če pride kakšna nova zvezda na atletsko obzorje, da je to samo izjema in da ima ta izjema vrhu tega še posebno srečo. Od tedaj se je marsikaj spremenilo; rekorde so zboljšavali zmeraj drugi. Pred petimi leti so spet drugi strokovnjaki trdili: »Sedaj je pa meja res dosežena, naprej ne gre, zlasti ne pri skočkih in pri tekih na kratke razdalje, ker ima tukaj zboljšanje manj razmaha kot pri dolgih progah.« Pa je tudi tukaj šlo naprej, in zmeraj smo brali in vsak dan beremo o novih rekordih.

Veliko je takih, ki so proti rekordom in ki pravijo, da lov za rekordi ne bo prinesel nič dobrega: Pa tudi ti se motijo. Videli smo, da tudi najtežje lahkoatletске tekme zbiranju ne škodujejo. Saj je zadaj za rekordom vendar dolgoletno treniranje — prim. naše članke o Nurmiji —. Rekordniki imajo pač drugo merilo kot povprečniki, več vzdržijo kot ti in njih telo je navajeno napora, ki bi netreniranega človeka lahko umoril. Živčevje in notranji organi so se prilagodili najhujšim tekmovnim zahtevam. V zadnjih dveh, treh letih smo videli rekorde, kakršnih si pred desetimi leti nihče niti predstavljati ni mogel; rogati bi se bili onemu, ki bi bil govoril o njih možnosti. Le poglejte Paddocka, Osborna, Nurmija — tu misli Hoff seveda malo tudi nase —. Vzrok njih nenav-

vadnih uspehov ni samo v boljšem treniranju njih telesa, temveč tudi v izboljšani tehniki. Gotovo se Paddock in Nurmija nista nič bolj trudila kot njih manj uspešni predniki. Ali je Nurmija vztrajnost in Paddock meja hitrosti. Mislim, da ne. Atletika je postala veda, ki se šele razvija, in uspehi se bodo dvigali vzporedno s poglavljenjem te vede. Atletska veda bo rodila sportnike, ki bodo nadkrili vse, kar je doslej na tem polju videl svet. Hoff ima čisto prav.

ZRAČNA BRODOVJA SVETA.

Pariški list »Journal industriel« je iz proračunov raznih držav sestavil sledečo efektivno moč zračnih brodovij:

Zedinjene države Amerike: Vojaška aviatika 32 brodovij s 1500 aeroplani; od teh jih je 1000 v službi, 500 jih je šolskih. Mornariška aviatika 800 aeroplanov, 650 v službi in 150 šolskih. Privatna aviatika 200 letal. Skupaj 2500 letal.

Francija: Vojaška aviatika 182 brodovij po 12 letal = 1584 letal; 200 šolskih letal, 250 civilnih; skupaj 2084.

Italija: Vojaška aviatika 80 brodovij s 882 aeroplani v službi, 904 v rezervi ali v delu, skupaj 1786 aeroplanov. Civilnih letal 10, skupaj 1796.

Rusija: Vojaška letala 1000, civilna 100; skupaj 1100.

Nemčija: Civilnih letal 120.

Vse druge države, med njimi tudi Jugoslavija, imajo skupaj kakšnih 1000 letal, tako da šteje skupno zračno brodogojstvo sveta okoli 10.000 aeroplanov.

NOGOMETNAŠI, GOJITE LAHKO ATLETIKO.

Le počasi se začena pri nogometiških utrjevalih pripravljanju, da morejo posebne uspehe doseči le potom intenzivnega treniranja v lahki atletiki. Pri večini društev se trenira na ta način, da se vsopajo igralci blizu vrat in skušajo z večjo ali manjšo spretnostjo zadeti žogo skozi. Če se kaj zraven pride, se knjiži že kot velik napredek. Tehniko žoge nogometiški prečenjujejo; bolj važna je zmčnost v letanju in skakanju, gibčnost, pogum, vztrajnost, moč. Šele tedaj, ko nogometiški vse to združi, bo tehniko žoge lahko z uspehom porabil. Za vse to je pa potrebno prav tako vestno treniranje kakor za nogomet sam. Tako si vzgojimo telo, ki je kos zahtevam in naporom nogometne igre.

Vodstva društev bi morala neumorno delati na to, da se priprajo člani o absolutni potrebi lahke atletike kot dopolnila za nogomet. Le tedaj je napredek mogoč, sicer ostanemo zmeraj pri starem. Pri sedanjih igralcih je s temi nazori težko prodreti; zato je pa treba misliti naprej la bi bilo najbolje, da nogometna društva ne pripustijo k igri nikogar, kdor se ni večal na vseh poljih lahke atletike.

Naznanila

Šiška. Družinski izlet priredi »Družba kršč. mater« v Šiški v nedeljo, dne 11. julija k Sr. Heleni. Dol pri Ljubljani. Odbod z glavnega kolodvora zjutraj ob 8.43. Peljemo se do postaje Laze. Sv. maša ob 9. uri. Povratek v Ljubljano ob 6. večer. Družinske očete, matere in njih otroke vrnjudo vabi: Voditelj družbe.

Velika veselica v St. Vidu nad Ljubljano. Zveza vojnih invalidov, vdov in sirot, krajevni odbor v Ljubljani, priredi v nedeljo, dne 11. t. m. v St. Vidu v dvorani Društvenega doma pri pogrnjenih mizah veliko veselico z enodejanskama, veseloigrama »Kakršen gospod, tak sluga« in »Raztresenec«. Med odmorji komični prizori in prosta zabava. Kdor se hoče v resnici nepripriljeno nasmejati in zabavati, naj obišče to veselico. Začetek ob 4 popoldne. Prebitek prireditve je namenjen izključno ubogim vojnim žrtvam.

Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborovna seja v sredo, dne 7. julija t. l. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18—20 informacije Sv. Petra cesta 12, podprilije, vhod iz ulice »Za Čreslom«.

Darovi

Podpornemu društvu slepih, Wolfova ul. 12, Ljubljana, so darovali: Celjska posojilnica, Celje kot podporo 200 Din; ga. Grabrijan nabrano od trgovk s sadjem povodom smrti ge. Cerar 140 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala. Istotako se zahvaljujemo vsem p. n. dobrotnikom, ki so se v času od 1. januarja do 30. junija t. l. spomnili s kakršnimkoli darom nas najbednejših slepih in prosimo za njihovo nadaljnjo naklonjenost. — Odbor.

Polzvedovanje

V narodnem gledališču (opera) so se našli med letošnjo sezono sledeči predmeti: 2 damska in 1 moški šal, 3 pare rokavic ter več žepnih robcev. Najdeni predmeti se doka vsak večer od 7 naprej pri nočnem čuvaju Narodnega gledališča (opera). Sop malih ključev (6) je večeraj zjutraj nekdo našel na Vodnikovem trgu. Dobe se v upravnštvu našega lista.

Nasla se je knjiga znanstvene vsebine. Dobi se pri najditelju Ivanu Zupančiču, postreščku, Dunajska cesta 0-II., Ljubljana.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 6. julija 1926.

Višina barometra 508.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v noči do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	758.9	15.7	91	N 0.5	10	megla	6.5
	8	758.7	17.2	86	NE 0.5	10		
	14	756.7	24.0	64	S 3	8		
	21	757.8	20.4	72	SW 1.5	7		
Maribor	7	758.0	20.0	82	E 1.5	0		
	8	758.1	21.0	88	NW 1.5	0		
Zagreb								
Belgrad								
Sarajevo								
Skoplje		759.0	22.0	64	NE 1.5	0		2.0
Dubrovnik								
Praga	7							

povprečni barometer nižji ko večeraj za 0.3 mm

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1.50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znakmo

KOČIJAZ

išče službe. Naslov pove uprava Slovenske pod. štev. 4632.

TRGOVSKI UČENEC

s dobrih šol, pripravljen, kateri ima res veselje do trgovine mešan. blaga, se sprejme pri trdki IVAN ROJNIK, Slovenjgradec. — Prednost imajo oni, kateri so dovršili z dobrih uspehom 2 razreda mešč. šole.

Knjigovodja-bilancist

samostojno, išče za eno do dve uri popoldne postranske službe proti majhni odškodnini. Sprejme tudi vpeljava knjigovodstva. — Cenj. ponudbe upravi lista pod: »Samostojen«.

VAJENEC

z zadostno šol, izobrazbo se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Prednost imajo oni z lastno oskrbo. Naslov v upravi Slovenske pod. štev. 4680.

Učenec

SE SPREJME za pekarsko obrt. — Predpogoji: starost nad 15 let, krepi razvoj in osebna poštenost. — Ponudbe na: Pekarija, Florjanska ul. 8, Gabr. Zukeč.

Višje tehniške študije v Belgiji.

Inženerski diplom v dveh in treh letih. Odd. za elektrotehniko, elektromehaniko, metalurgijo. — Kemija, avio, aero, železno in betonsko stavbarstvo, kolonijale, trgovine, industrija. Dnevni in večerni inž. kurzi. — Revnejši dijaki dobe delo, 550 belg. frankov. Prospekti zastoni. — Pisma v vseh jezikih: Institut Supérieur technique Service »A. G.« Brd. Constitution, 25 Liege (Belgija). 4623

Inženier lahko postanete

(Inž. elektr. metalurg. kem. industr. trgov. itd.) (tudi pripravil. oddelki) ne da izpremenite stanovanje, pisarno, po moder. hitri, izborni metodi. Preizkušnje in diplome v Vaši domovini. Prospekti v vseh jezikih: Département technique »A. G.« Brd. Constitution, 25 Liege — (Belgija).

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snuje in vsakovrstno barvanje oblek. ANTON BOC, Ljubljana. Selenburgerova ul. 6. I, Glince-VIC 48

Mlin blizu Litije, s 5 orali zemljišča je naprodaj v Vinterjevu 43. železniška postaja Litija. 4556

POZOR!

društva in trgovci! Sprejemne vsakovrst. naročila v vezenju. Cene zmerne, delo solidno. Ponudbe pod šifro »Vezenje« upravi »Slovenca«.

Otvoritev čevljar. tečaja

Zesobno učilišče za čevljarstvo otvori 20. t. m. prikrjevalni tečaj. Vse podrobne informacije, ustneme in pisneme, daje J. STEINMAN, Poljanska cesta 13, Ljubljana — strokovni učitelj in vodja tečaja. 4671

Poravnajte naročnino!

Največja zaloga

poljedel. strojev in kosiš za žito

pri trdki FR. STUPICA, Ljubljana, Gospodarska cesta štev. 1. Smodnik, kamarkit itd. — Cement, traverte in vsa železnina. 4649

Prodaja se 292 raznih slovenskih in v skupni vrednosti 707 Din. — Podasnila daje in ponudbe sprejema okrajno sodišče v Ljubljani, soba 33.

Zastoni

dobite danes žal prav malo ali nič, vendar pa morete že za 3 Din naročiti znesek 3 Din m a f oglas za Slovence, ako ne obsega nad 6 besedi. — Malo večji oglasi od 5 Din dalje. Več o tem pove cenik za oglašje, ki ga brezplačno pošlje vsakomur upravništvo

Proda se

vsled smrti polkovnika Puteanyja v gradu Tivolji I. nadstropje levo. jedilnica (barok), spalnica (barok in renaissanco), jedilni servisi, stekleni servisi, razne ure in več drugih predmetov. — Pogleda in kupi se istotam. 4345

Črn gaber

pi F. Tome, Medvode.

Hrastovi hlodi

borov in smrekov les se prodaja pri Uršuli Forte, Klek 40 — Trbovlje II.

»PRI SOLNCU«

K. WIDMAYER Pogačarjev trg (za vodo) Perilo, opreme za neveste in novorojenčke, abtahi (peče). Vse vrste pletenin lastne tovarne. Na debelo posebne cene

Mlekarske aparate nove, nerabljenec, »Alfa Separator« proda ceno Juraj Švear, Mala Gorica, p. Petrinja. 4593

GODBENI INSTRUMENTI NA VELESEJMU PAVILJON G.

Štampilje

S. PETAN, Maribor.

Nasproti glav. kolodvora.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in za vsakovrstna ročna dela se dobi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri

KAREL PRELOGU, Ljubljana, Gosposka ul. 3 Stari trg št. 12

Stanovanje

2 do 3 sob in pritliklin iščem za takoj. Ponudbe upravi pod: Takoj 4573.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica štev. 3

L. Mikuš

Mestni trg štev. 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Kopalne hlače, otroške majce, mrežaste, modne

raznih barvah, dokolenice, palice, nahrbtnike, čipke, dišeče milo, potrebščine za krojače, šivilje in čevljarje. Najnižje cene!

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA OB VODI BLIZU PREŠERNOVEGA SPOMENIKA

Dobro idoča

pleskarska in črkoslikarska obrt

v Mariboru je z delavnico, inventarjem in stanovanjem, obstoječim iz dveh sob, kuhinje in pritliklin zaradi odpotovanja na prodaj proti gotovini. Ponudbe pod »Dober obstoj« na Oglasni zavod Kovačič, Maribor.

Brez posebnega obvestila.

V neizmerni boli naznanjamo pretužno vest, da nas je naš srčno ljubljani oče, gospod

VILJEM HEINZ

knjigotržec

v ponedeljek, dne 5. julija t. l. za vedno ostavil.

Truplo predragega pokojnika se bo v sredo dne 7. julija 1926 ob 17. uri v mrtvašnici starega mestnega pokopališča svečano blagoslovilo in prepeljalo v rodbinski grob v Kamnico.

Sv. maše zadušnice bodo darovane dne 8. julija 1926 ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi v Mariboru ter v župni cerkvi v Kamnici.

Maribor, dne 6. julija 1926.

HILDA, VILJEM in FRIC HEINZ, otroci.

Venci se na željo pokojnika hvaležno odklanjajo.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana Tel. 40, 457, 548, 805, 806